

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	137/14	28.10.2014

Sign. Eksp. 29.10.14 CK	Eksp. til: Saksbehandler til videre behandling
----------------------------	---

1. gangs behandling. Detaljplan med konsekvensutredning for Tjernfjellranten

Vedlegg

- 1 Detaljregulering for Tjernfjellranten
- 2 DP_Tjernfjellranten_05.09.2014_orto
- 3 Planbeskrivelse_Tjernfjellranten3
- 4 Planbestemmelser_Tjernfjellranten2
- 5 Konsekvensutredning reinTjernfjellranten
- 6 Fylkesmannen_02.03.2012
- 7 Fylkesmannen_05 07 2011
- 8 Mattilsynet_27 06 2011
- 9 Nordland_fylkeskommune_11 07 2011
- 10 NVE_29 02 2012
- 11 NVE_30 06 2011
- 12 Reindrifftsforvaltningen_14 03 2012
- 13 Reindrifftsforvaltningen_28 06 2011
- 14 Sametinget_15 03 2012
- 15 statens vegvesen_05 03 2012
- 16 Statens vegvesen_30 06 2011
- 17 Innspill. Nordland fylkeskommune. 19.03.12. 2s
- 18 planprogram tjernfjellranten 01.04.12
- 19 Særutskrift - Godkjennelse av planprogram for Tjernfjellranten hytteområde
- 20 Særutskrift - Søknad om tillatelse til oppstart. Reguleringsplan for Tjernfjellranten
- 21 Sluttrapport_KU Tjernfjellranten_Friluftsliv og ferdsel
- 22 ROS-sjekkliste
- 23 Oppstartsmelding til grunneiere m.v
- 24 Lengdeprofil FA4
- 25 Utsnitt reguleringsplan Storjord

Sakens bakgrunn

Salten Kartdata AS sender på vegne av Statskog Nordland Detaljreguleringsplan for Tjernfjellranten til 1. gangs offentlig ettersyn. Planforslag med konsekvensutredning skal sendes på høring til berørte myndigheter og legges ut til offentlig ettersyn i minimum seks uker.

Hensikten med planarbeidet er å utvide campingplassen med antall caravanplasser, legge til rette for utleiehytter, 28 nye fritidsboliger og døgnhvileplass for trailere samt tilhørende infrastruktur og parkering. Fritidsboligene skal ha høy standard med veg, vann og avløp samt strøm.

Planen omfatter endringer i reguleringsplanene for;

- Storjord, egengodkjent Saltdal kommunestyre 22.05.2003
- Endring av Del av reguleringsplan for Storjord (Kunstgalleri). Egengodkjent Saltdal kommunestyre 09.02.2009.

Planoppstart ble behandlet av Saltdal formannskap 04.05.2011, sak 55/11.

Ved varsel om oppstart vurderte Reindriftsforvaltningen i Nordland og Nordland fylkeskommune at tiltaket måtte vurderes etter kriteriene i forskrift om konsekvensutredning for henholdsvis reindrift og friluftsinnteressene. Begge offentlige etater varslet innsigelse mot planarbeidet.

Planprogram for Tjernfjellranten ble godkjent i Saltdal formannskap 6.6.2012.

Planforslaget kan realitetsbehandles av Saltdal formannskap.

Vurdering

I selve saken vil administrasjonen vurdere om tiltakshaver har fulgt opp:

Formål med saksbehandlingen vil være

1. Samsvarer utredningene til fastsatt planprogram
2. KU – virkning på reguleringsplanens utforming.
3. Tiltakshavers oppfølging av innspill til saken.

Planens innhold – endringer (konsekvenser av plan)

Konsekvensene er fremstilt på en litt uforståelig måte, det vises til gjeldende reguleringsplan for området og det henvises til områdebenevnelse som HK1 og HK2. Det er vanskelig å få en god oversikt over hvilke planformål som utgår og som erstattes av andre. Administrasjonen viser til følgende endringer i forhold til gjeldende plan (det vises også til vedlagt gjeldende reguleringsplan):

C5 område for lek/aktiviteter (3,5 daa) omreguleres til:

- Offentlig døgnhvileplass for trailere o_P1
- Campingplass CA4
- Offentlig avløpsanlegg o_K1

FPB 1 (område for fornøylespark omreguleres til):

- Campingplass CA1 og felles adkomstveg FA4

48 parkeringsplasser omreguleres til:

- Kjøreveg FA4 og campingplass CA4

Offentlig friområde (FR4 og 5) omreguleres til:

- AVG 1-3 Annen veggrunn - grøntareal

FRI-1 friområde (krigsminnesmerke) omreguleres til:

- Offentlig friområde – hensynssone kulturminner (H570_1).

Det gjøres oppmerksom på at formålet nå etter nyere registreringer er 8,8 daa mot 4 daa i gjeldende reguleringsplan.

S (Jord og skogbruk) omreguleres til:

- Offentlig friområde – hensynssone kulturminner (H570_1).
- Øvrige områder til fritidsbebyggelse og felles adkomstveger, turveg og rasfare.
- Friluftsområde FRL

AHK (kombinert formål overnatting/bevertning) omreguleres til:

- Lite areal avsatt til friluftsområde
- Ingen vesentlig formålsendring

Deler av Felles gangareal fremfor Nordland nasjonalparksenter omreguleres til:

- Overnatting/bevertning HK 1

Oppfølging av vedtatt planprogram

Det vises til kapittel 3 og 8 i forslag til planprogram for regulering for Tjernfjellranta, Storjord (vedlegg 18). I konsekvensutredning både for Friluftsliv (vedlegg 21, kap.1 s. 4) og Reindrift (vedlegg 5, kap.1 s. 4) er beskrevne konsekvenser og fremgangsmåte gjennomført i henhold til vedtatt planprogram.

Medvirkning i planprosessen (kap 3.3)

Det legges opp til åpent møte på Storjord, som annonseres. (kap. 3.3)

Kommentar:

Tiltakshaver skal dersom planen legges ut til offentlig ettersyn ha ansvar for å arrangere åpent møte på Storjord for å presentere detaljplanen.

De sterkest berørte interessene antas å være friluftsliv og reindrift. Det legges opp til å ha en tett og åpen dialog med kommunen og Saltfjellet reinbeitedistrikt i planprosessen. (kap. 3.3)

Kommentar:

- I planbeskrivelsen er det imidlertid beskrevet hvordan dialogen med Saltfjellet reinbeitedistrikt er gjennomført. Planfirma/tiltakshaver har forholdt seg til minimumskravene i Plan- og bygningslova. Administrasjonen vurderer det slik at tiltakshaver ikke har fulgt opp informasjon- og medvirkning beskrevet i planprogrammet. Administrasjonen forventer at det i høringsfasen er en tett dialog mellom Reinbeitedistriktet og tiltakshaver.
- I pkt. 3.4 i vedlagt fremdriftsplan er det satt av møteaktiviteter. Disse aktivitetene skulle vært avholdt før forslag til plan ble forelagt Saltdal kommune, men er ikke gjennomført. Dette er negativt for planen da tiltakshaver i utgangspunktet skulle lagt opp til en tett dialog med Reindriftsinteressene. Saltfjellet Reinbeitedistrikt er ikke blitt forelagt forslag til fritidsbebyggelse. Det har vært avholdt en befaringsreise med reindriftsutøvere i området (Pers. med. Harald Rundhaug, Statskog Nordland 14.10.2014.). Etter samtale (15.10.2014) med Saltfjellet Reinbeitedistrikt v/Per Thomas Kuhmnen har det ikke vært

åpen dialog. Kontakt i forhold til planen har vært gjennom Bioforsk og ansvarlig for konsekvensutredningen.

Det er en svakhet at det ikke har vært åpen dialog i planprosessen mellom utbygger og Reinbeitedistriktet før planen legges frem til kommunen for utleggelse til 1. gangs offentlig ettersyn. Gjennom åpen dialog mellom partene kan en finne frem til løsninger på eventuelle utfordringer og konflikter i forhold til reindriftsinteressene.

Etter samtale med Saltfjellet Reinbeitedistrikt v/Per Thomas Kuhmnen så han ingen grunn til at planen ikke burde sendes til offentlig ettersyn. Da vil de få innsyn i hvordan fritidsbebyggelsen er foreslått i området. Imidlertid kunne en god dialog ført andre planløsninger i området før kommunen legger den ut til offentlig ettersyn.

Det vil i samarbeid med Saltdal kommune bli gjennomført samrådsmøter med offentlige myndigheter. (kap. 3.3)

- I oversendelsen er det ikke referert til samrådsmøter med offentlige myndigheter. Saltdal kommune har vært på flere møter sammen med de lokale interessene i forbindelse med næringsutvikling på Storjord, også Statens vegvesen. Dette har imidlertid vært i forbindelse med en annen sak, men reguleringsplanen har vært diskutert.

Videre planprosess

Det forventes at tiltakshaver i løpet av høringsprosessen gjennomfører planprosessen etter det som er beskrevet i fremdriftsplan for reguleringsplanen. Bla. skal det avholdes informasjonsmøte som skal annonseres, samt at det holdes egne dialogmøter med Saltfjellet reinbeitedistrikt.

Konsekvensutredning reindrift

Konklusjon av inngrepet (nedenfor oppsummeres kap. 6 og 5 i utredningen).

Planlagt utbygging på Tjernfjellranten er i område som benyttes som vinterbeiter av reindrifta. Det går viktige trekk- og flyttleier like forbi og delvis gjennom utredningsområdet som samlet vurderes å ha *stor til middels* verdi for reindrifta.

Ved en samlet vurdering av konsekvenser for reindrifta ved utbygging av Tjernfjellranten vurderes de *negative konsekvensene* som *store*. Det er særlig den spredte etableringen av fritidsbebyggelse innenfor planområdet og forventningen om menneskelig aktivitet i tilknytning til disse på helårsbasis som er negativt for reindrifta. Dersom disse utelates fra utbyggingsplanene eller omfanget av hytter reduseres (avbøtende tiltak) vil de negative konsekvensene reduseres til *middels*.

Det er planlagt bygging av tunell langs Rv-77 der tunellinnslaget vil ligge like sørvest for utredningsområdet. Konsekvensene for reindrifta av denne tunellbyggingen avhenger av i hvor stor grad de foreslåtte avbøtende tiltakene blir gjennomført (Norconsult, 2012). Tiltaket kan føre til at det blir «naturlig» å flytte reinen gjennom området som ligger like vest for planområdet Tjernfjellranten. Dette kan føre til at en utbygging av spredt fritidsbebyggelse i Tjernfjellranten ikke vil påvirke reinbeitedistriktets mulighet til å flytte reinen gjennom området. Dermed vil det kun være negative konsekvenser knyttet til reinens bruk av flytt- og trekkleia som krysser Junkerdalselva øst for Turistsenteret og går inn i beiteområdet til Balvatn reinbeitedistrikt. I tillegg eventuelt tap av beiteområder dersom reinen unngår eller reduserer bruken av planområdet som følge av forstyrrelser fra den planlagte fritidsbebyggelsen.

Forslag til avbøtende tiltak

Reinbeitedistriktet frykter særlig at økt menneskelig aktivitet som følge av at den planlagte utbyggingen i planområdet kan skremme reinen slik at bruken av området som vinterbeiter vil opphøre eller bli strekt redusert. I tillegg kan menneskelig aktivitet i området skremme reinen slik at den blir vanskelig å flytte igjennom området under de sesongmessige forflytningene av reinen. Følgende avbøtende tiltak foreslås i konsekvensutredningen:

- Å redusere omfanget av spredt fritidsbebyggelse innenfor planområdet, eller ta planen om spredt fritidsbebyggelse helt ut av prosjektet. Det er særlig området helt sørvest som er planlagt utbygget med fritidsbebyggelse som ligger nært den ene flyttleia og kan forstyrre reinen.
- Å stanse anleggsarbeidet når reinen skal flyttes igjennom/forbi utredningsområdet.

(Bioforsk rapport, vol. 7 nr. 121 2012. Planlagt utbygging på Tjernfjellranten, Saltdal kommune. Konsekvensutredning reindrift).

Detaljplanens oppfølging av utredningen og avbøtende tiltak/vurdering

I planbeskrivelsen er det ikke noe eget kapittel om hvordan detaljplanen vurderer om de avbøtende tiltakene får konsekvenser for utforming av planen. Administrasjonen er kritisk til at dette ikke fremkommer av planbeskrivelsen.

Etter samtale med Harald Rundhaug (Seniorrådgiver Statskog Nordland) opplyser han at tiltakshaver har fulgt opp avbøtende tiltak ved å redusere omfanget fra oppstartsmeldingen på 40 hytter til 28.

Planen foreslår utbygging av fritidsbebyggelse blant annet i det sørvestre området. Lokalisering av fritidsbebyggelse i dette området konkluderer konsekvensutredningen med ligger nært den ene flyttleia og kan forstyrre reinen. Men med reduksjon i antall hytter vil konsekvensene kunne bli middels negative for reindrift.

Saltdal kommune anser at muligheten for innsigelse til planen er sterkt til stede. Dette kunne kanskje vært unngått ved en bedre dialog mellom partene.

Konsekvensutredning friluftsliv

Det er viktig å påpeke at Konsekvensutredningen avgrenses av hele Storjordområdet og ikke bare områdets om er foreslått regulert. Dette for å få med helheten i hele Storjordområdet sett i forhold til de tiltak som er foreslått i reguleringsplanen.

Nedenfor oppsummeres kap 4.3 i utredningen:

Utbyggingsplanene vil bedre bruksmulighetene for overnattingsgjester på campingplassen og hytteiere. Området vil dermed bli bedre rustet for å ta imot flere ferierende som over korte eller lengre perioder ønsker å benytte Storjord som utgangspunkt for sitt friluftsliv. Samtidig kan utbyggingen resultere i redusert bruk av lokale familier i daglig friluftslivsutfoldelse, eller medføre barrierer mellom viktige målpunkter. I følge planprogrammet vil det bli tatt hensyn til at disse negative konsekvensene ikke skal oppstå. Det legges i denne utredningen til grunn at store deler av de områdene som brukes av lokalbefolkningen i daglig friluftslivsutfoldelse, ligger utenfor planområdet.

Tiltaket vil i hovedsak ha som siktemål å øke områdets attraktivitet for langveisfarende. Ved utbygging av fritidsboliger på Tjernfjellranten, skal man i følge planprogrammet ivareta stien mot Tjernfjelltjønnen. Denne stien er i all hovedsak grunnlaget for aktiviteten i denne delen av planområdet. Bruken av stien kan muligens øke i takt med bruken av fritidsboligene. Imidlertid

må man regne med at en slik utbygging vil kunne gjøre stien mindre attraktiv og kanskje til og med føles som en barriere for bruk av lokalbefolkningen. Dette avhenger av i hvor stor grad fritidsboligene gir preg av å være privat eiendom.

Dersom utbyggingen skjer i tråd med stedets visuelle egenart og med hensyn til dagens friluftsliv, vil den trolig ikke endre området's identitetsskapende betydning, men heller virke bekræftende på den identiteten området har i dag som et sentrum for nærliggende naturområder med stor verdi.

Med utgangspunkt i de nevnte kriteriene er det vurdert at tiltaket vil få et middels positivt omfang i selve planområdet. Årsaken til at omfanget vurderes som såpass positivt, til tross for begrensningene tiltaket kan medføre, er at det trolig vil trekke flere besøkende med mulighet for lengre opphold i området og dermed en utvidet brukssesong» (*Bioforsk rapport, Vol.7 nr.101 2012. Utbygging av Tjernfjellranta, Saltdal kommune. Konsekvensutredning for friluftsliv og ferdsel*).

Detaljplanens oppfølging av utredningen og avbøtende tiltak/vurdering

I planbeskrivelsen er det ikke noe eget kapittel om hvordan detaljplanen vurderer om de avbøtende tiltakene får konsekvenser for utforming av planen. Administrasjonen er kritisk til at dette ikke fremkommer av planbeskrivelsen. Imidlertid kan en lese det spredt i planbeskrivelsen og bestemmelsene. Administrasjonen har vurdert at følgende elementer ivaretar konsekvensutredningens avbøtende tiltak:

- Legges opp til minst mulig skjæringer og inngrep i terrenget
- Bevaring av eksisterende vegetasjon, kun trær i direkte konflikt med bygg kan fjernes
- Møneretning følger terrenget
- Sikrer tilgjengeligheten til etablert turstinnett i området, bla. ved tilrettelegging av parkeringsplasser.
- Torvtak
- Delvis separering mellom tungtrafikk og personbiler. Personbiltrafikk er lokalisert i nordre del og tungtrafikk i midtre og søndre del av trafikkområdene. Det planlegges for egen Truck stop for trailere i søndre del.
- Bebyggelse trukket unna eksisterende stier
- Regulerte turstier og friluftsområder ivaretar hovedsakelig eksisterende stinett.
- Regulerte tomter er lokalisert slik at det ikke er konflikt med turtraseer.
- Maksimal skjæringer og fyllinger
- Vegformål legges på områder som gir minst skjæring og fylling

Naturverdier (Vurdering av Naturmangfoldlova)

Vurderes etter §§ 7 – 12. Administrasjonen viser til innspillet fra Fylkesmannen i Nordland. Administrasjonen i Saltdal kommune har tatt kontakt med finner/samler som er registrert i artsdatabanken. De arter som Fylkesmannen i Nordland refererer til opplyses det fra samler ikke eksisterer i dette området. Bakgrunn for dette er at funnene er registrert med feile kartkoordinater (opplysning finner/samler Knut Brun, 15.10.2014). Funnene skal være på østsiden av Junkerdalselva og de artene som er funnet vil ikke vokse på de områdene som de er merket i artsdatabanken. Administrasjonen tok derfor kontakt med Artsdatabanken for å informere dem om feilregistreringene og bedt dem ta tak i saken. Det er beklagelig at dette ikke er rettet på i 2014.

Siden det ikke er registrert kjente lokaliteter i området og området har en slik kvalitet og sammensetning av geologi med granitt anses muligheten for naturmangfold lite til stede. Det anbefales ikke noen utredning på dette temaet før utleggelse til offentlig ettersyn.

Naturmangfoldlova § 49

Av § 49 fremgår det at dersom etablering av virksomhet innvirker på verneverdier i verneområdet, skal hensynet til verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelse om tillatelse skal gis. Områdene mot Naturreservatet er regulert til friluftsområde og planen legger til rette for parkering i forbindelse med tursti inn til jettegrytene i reservatet. Administrasjonen vurderer at verneverdiene i Junkerdalsura Naturreservat ikke blir påvirket av tiltaket.

Utbyggingsavtale – tilkoping eksisterende VA-anlegg

Det ble ved oppstart av planarbeidet annonsert igangsettelse av utbyggingsavtale mellom Statskog Nordland og Saltdal kommune. Det refereres til på side 18. i planbeskrivelse at en slik avtale er under utarbeidelse. Administrasjonen har ikke blitt kontaktet av utbygger for å få i gang en utbyggingsavtale.

Planbestemmelsene med rekkefølgebestemmelser kap 8.1 er også utformet slik at det skal være utarbeidet vann- og avløpsplan for hyttfeltet. Hyttene skal være tilkoplede vann og avløp før de kan tas i bruk.

Planformål (forslag endringer)

FA 4 Felles adkomstveg fritidsbebyggelse

Vedlagt reguleringsplanen er det lagt ved kart. Dette fyllinger og skjæringer må reguleres som vegformål i planen.

Planbestemmelser (forslag endringer)

§ 2 Planavgrensning

Planen erstatter også delvis endring av del av reguleringsplan for Storjord (kunstgalleri) planid: 2010001).

Foreslås tatt inn i § 2.

§ 2 Bebyggelse og anlegg

3.1 Fritidsbebyggelse

Bokstav a:

Bokstav a hjemler for at det i spesielt bratte skråninger kan tillates underetasje. Største mur- og pillarhøyde er 1 meter. Det tillates også avtrapping i to plan.

Godkjennelse av underetasje medfører at utbygger må grave seg ned i terrenget for å få til en underetasje. I tillegg er det satt maksimal krav til maksimal murhøyde. For å få til en underetasje må utbygger sprenges ned i terrenget og foreta oppfylling i etterkant. Etter samtale med utbygger (Harald Rundhaug, Statskog Nordland) ble det enighet om at underetasje fjernes fra bestemmelsen. Avtrapping i to plan bør bestå siden en slik utforming av bebyggelsen ivaretar det naturlige terrenget på en bedre måte.

Når det gjelder største tillatte mur- og pillarhøyde bør disse følge kommuneplanens bestemmelser med mur- og pillarhøyde på inntil 30 cm i flatt terreng og i skrått terreng 1m.

Forslag:

Tredje setning bokstav a fjernes.

Siste setning endres til; Største tillatte mur- og pillarhøyde på inntil 30 cm i flatt terreng og i skrått terreng 1m.

Bokstav d:

Her omtales det at tomteinndelingen er retningsgivende og at det kan gjøres mindre justeringer for å tilpasse terrengformen. Administrasjonen mener at utbygger legger opp til en dispensasjonspraksis ved at tomtene kan justeres i etterkant. Administrasjonen forventer at utbygger har tatt hensyn til valg av byggetomter som er tilpasset planbestemmelsene til reguleringsplanen. Dersom dette ikke er tilfelle bør byggetomten utgå i planen eller så må utbygger velge seg en annen tomt å bygge på.

Forslag: Bestemmelsen foreslås fjernet.

3.2 Campingplass CA1-CA5

Bokstav c og d

Planbestemmelsene gjelder for både eksisterende campingplass og ny del av campingplassen (CA 5). Administrasjonen stiller imidlertid et spørsmål om hvilke konsekvenser dette vil få for eksisterende campingplass der spikertelt er plassert for nært i henhold til teknisk forskrift.

Teknisk forskrift § 11-6 omtaler spikertelt i andre og tredje ledd. Campingvogner med spikertelt defineres som lave byggverk og det er krav til tiltak mot brannspredning mellom byggverkene. Andre ledd krever at bygninger som settes nærmere enn 8 meter skal brannsikres. I tredje ledd skal i tillegg campingplasser deles opp i parseller med maksimalt grunnareal på 1200 m².

Dette for å hindre brannspredning og sikre tilgjengelighet for brannvesenet.

”Spikertelt” vil være omfattet av plan- og bygningsloven § 20-1 første ledd bokstav a) alternativt bokstav j) avhengig av hvor permanent eller midlertidig de er forankret. Alle midlertidige tiltak, uansett størrelse og omfang, er unntatt fra søknadsplikt dersom tiltaket ikke skal stå lengre enn 2 mnd, jf. § 20-3 tredje ledd.

(<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kmd/kampanjer/tolkningsuttalelser/plan--og-bygningsrett/byggesaksforskriften/pbl85--85---fortelt-og-andre-faste-insta.html?id=650376>)

Det har tidligere vært branntilsyn i området, men dette begynner å bli noen år siden. Administrasjonen har vært i dialog med Salten Brann angående temaet. Det har også vært kontakt mot Saltdal Turistsenter. Det foreslås at det i løpet av høringsperioden opprettes dialog mellom administrasjon i Saltdal kommune, Salten Brann og eiere og brukere på campingplassen da administrasjonen vurderer problemstillingen relevant for området etter å ha snakket med driver av Saltdal Turistsenter.

Forslag:

Fjerde setning bokstav c. foreslås fjernet. Denne refererer til hvorfor spikertelt skal brannsikres.

Det foreslås at det i løpet av høringsperioden opprettes dialog mellom administrasjon i Saltdal kommune, Salten Brann og eiere og brukere på campingplassen da administrasjonen vurderer problemstillingen relevant for området etter å ha snakket med driver av Saltdal Turistsenter.

§ 4 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

4.2 TA-1 Trafikkareal

Saltdal kommune har fått inn søknad om etablering av ladestasjon for el-biler. Dette skal lokaliseres på området TA1. Det er ikke redegjort for hvor ladestasjonen skal være i reguleringsplanen.

Forslag: Område for ladestasjon el-biler settes av i reguleringsplanen.

Rådmannens innstilling

I medhold av Plan og bygningslova § 12-11 legges detaljreguleringsplan ut til offentlig ettersyn i 10 uker.

I konsekvensutredning for Friluftsliv og Reindrift er beskrevne konsekvenser og fremgangsmåte gjennomført i henhold til vedtatt planprogram.

Videre planprosess

Det forventes at tiltakshaver i løpet av høringsprosessen gjennomfører planprosessen etter det som er beskrevet i fremdriftsplan for reguleringsplanen. Bla. skal tiltakshaver avholde informasjonsmøte som skal annonseres, samt at det holdes egne dialogmøter med Saltfjellet reinbeitedistrikt og andre berørte offentlige etater.

Forslag endring planbestemmelser:

3.1 Fritidsbebyggelse H1 –H28

Tredje setning bokstav a fjernes.

Siste setning endres til; Største tillatte mur- og pillarhøyde på inntil 30 cm i flatt terreng og i skrått terreng 1m.

3.2 Campingplass CA1-CA5

Bokstav d: Fjernes

Fjerde setning bokstav c. fjernes.

4.2 TA-1 Trafikkareal

Område for ladestasjon el-biler settes av i reguleringsplanen.

Planformål

FA 4 Felles adkomstveg fritidsbebyggelse

Fyllinger og skjæringer reguleres som del av vegformål FA 4.

Saksprotokoll i Formannskap - 28.10.2014

Behandling:

Enstemmig vedtak:

I medhold av Plan og bygningslova § 12-11 legges detaljreguleringsplan ut til offentlig ettersyn i 10 uker.

I konsekvensutredning for Friluftsliv og Reindrift er beskrevne konsekvenser og fremgangsmåte gjennomført i henhold til vedtatt planprogram.

Videre planprosess

Det forventes at tiltakshaver i løpet av høringsprosessen gjennomfører planprosessen etter det som er beskrevet i fremdriftsplan for reguleringsplanen. Bla. skal tiltakshaver avholde informasjonsmøte som skal annonseres, samt at det holdes egne dialogmøter med Saltfjellet reinbeitedistrikt og andre berørte offentlige etater.

Forslag endring planbestemmelser:

3.1 Fritidsbebyggelse H1 –H28

Tredje setning bokstav a fjernes.

Siste setning endres til; Største tillatte mur- og pillarhøyde på inntil 30 cm i flatt terreng og i skrått terreng 1m.

3.2 Campingplass CA1-CA5

Bokstav d: Fjernes

Fjerde setning bokstav c. fjernes.

4.2 TA-1 Trafikkareal

Område for ladestasjon el-biler settes av i reguleringsplanen.

Planformål

FA 4 Felles adkomstveg fritidsbebyggelse

Fyllinger og skjæringer reguleres som del av vegformål FA 4.

TEGNFORKLARING
PBL § 12 - REGULERINGSPÅL

BEBYGGELSE OG ANLEGG (PBL § 12-5, nr. 1)

- PA - Indehaverman, tillyggene
- IK - Omringning/tillygg (til hovedveg)
- KT, TR - Adkomstveg, frikørsletning

SMAFERSELANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL § 12-5, nr. 2)

- RV, PA, TA - Væring, veg, utrykkeløst
- GT - Overgang, dross- og vakkering
- AV - Avløpsnett, avløpsledning
- AVS - Areal avløpsnett, grøntbånd
- P - Parkering

GRØNNSTRUKTUR (PBL § 12-5, nr. 3)

- FR - Fritidsåker
- T - Trossing

LANDBRUKS-, NATUR OG FRIKULTSOMÅDER
SAMT FRIKULTRETT (PBL § 12-5, nr. 4)

- FL - Fritidsområde
- HY - Hytterområde (PBL § 12-6)
- HA - Agerbruksområde
- HAZ - Agerbruksområde, skilt
- HAZV - Agerbruksområde, skilt og vakkering

LINE OG PUNKTSYMBOLER

- Planovergang
- Angitt grense
- Kontingentgrense
- Planlagt veg
- Bidragene som følger på plan
- Regulert offentlig
- Regulert offentlig
- Regulert offentlig
- Regulert offentlig
- Military / Annet tilhørende

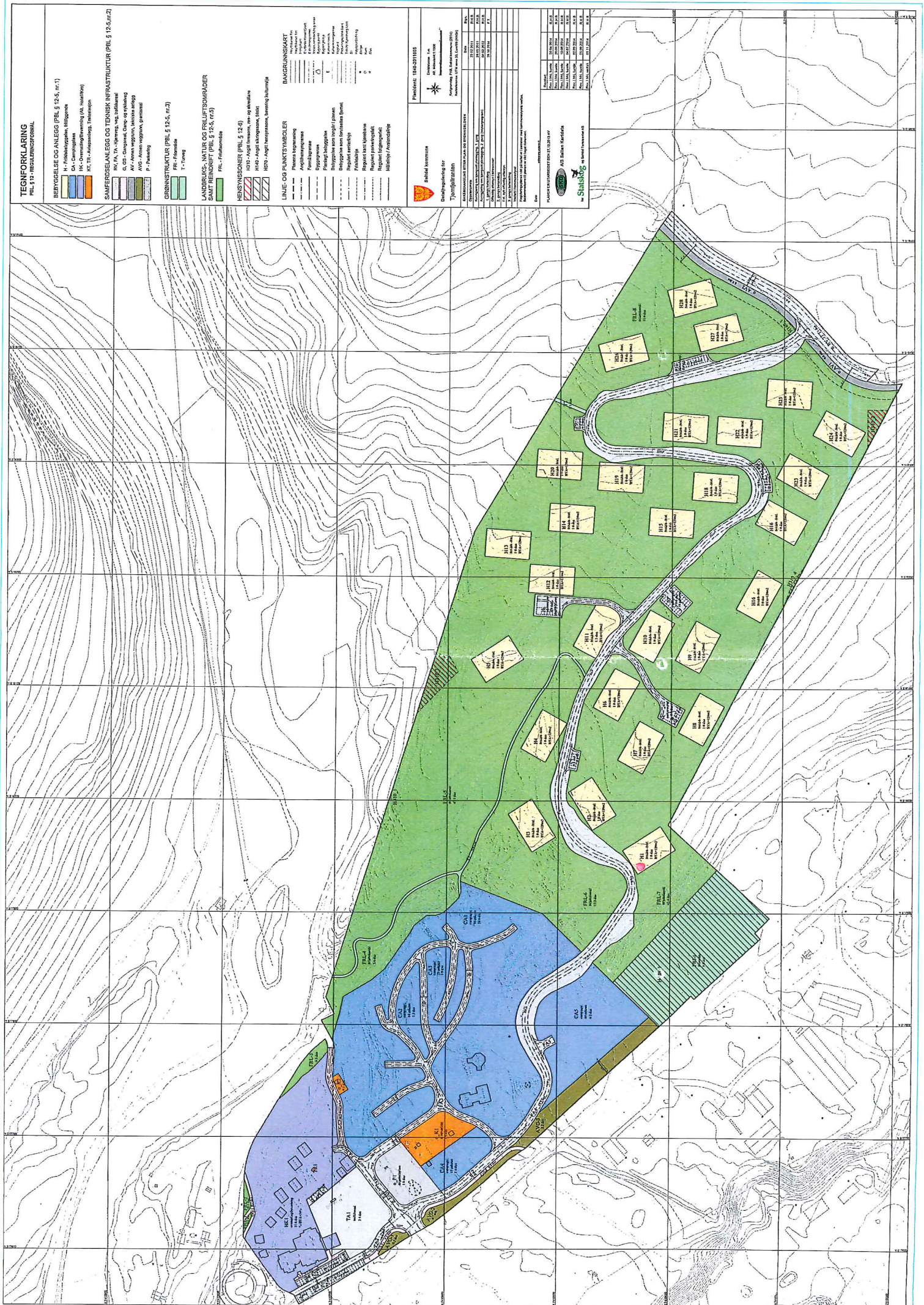
BAGGRUNNSKART

- Hydrografi
- Vann
- Vannveier
- Landbruksbygninger
- Skole
- Barnehage
- Andre bygninger
- Veier
- Ruller
- Pan

Planid: 184-211855
Dokument for
Tjallingfjorden
Byggesaksnummer: 184-211855/2011
Kommune: Østfold

År	Antall	Betegnelse
2011	1	184-211855/2011
2012	1	184-211855/2012
2013	1	184-211855/2013
2014	1	184-211855/2014
2015	1	184-211855/2015
2016	1	184-211855/2016
2017	1	184-211855/2017
2018	1	184-211855/2018
2019	1	184-211855/2019
2020	1	184-211855/2020
2021	1	184-211855/2021
2022	1	184-211855/2022

Statistik

Saltdal kommune

PLANBESTEMMELSER

til detaljregulering for

Tjernfjellranten

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN	Dato	Sign.
Oppstartsmøte	22.02.2011	R.H.B.
Kunngjøring om igangsatt planlegging, 1. gang	28.05.2011	R.H.B.
Kunngjøring om igangsatt planlegging, 2. gang (m/planprogram)	04.02.2012	R.H.B.
1.gangs behandling i planutvalget	28.10.2014	F.T.
Offentlig ettersyn i tidsrommet		
2.gangs offentlig behandling		
Offentlig ettersyn i tidsrommet		
3.gangs behandling i planutvalget		
Vedtatt kommunestyret		

Planident: 1840-2011005

Reguleringsbestemmelsene er i samsvar med kommunestyrets vedtak. Plankart til bestemmelsene er vist i eget dokument.

Dato.....
ordførers underskrift

Planbestemmelsene er utarbeidet 10.06.2014
av A/S Salten Kartdata på vegne av Statskog SF og Saltdal
Turistsenter AS

Revidert: SKD - 04.07.2014, 25.08.2014, 02.09.2014, 05.11.2014

- f) Inngjerding eller oppføring av andre stengsler er ikke tillatt på tomtene. Terrasse / balkong kan lukkes inne mot beitedyr.
- g) Det tillates innlagt strøm og vann i fritidsboligene samt avløp, som skal føres til godkjent avløpsanlegg i henhold til forurensningsforskriften kap.16. Fremføring av strøm skal skje med jordkabel. Det skal etableres en godkjent renovasjonsordning?
- h) Ved søknad om byggetillatelse skal situasjonsplan vise plassering av parkering, hoved- og sekundærbygning. Fyllinger og skjæringer skal måles både i plan og snitt. Høyde på fylling og skjæring kan maksimalt avvike 1,5 m fra eksisterende terreng.

3.2 Campingplass, CA1-CA5.

- a) Innenfor områdene regulert til campingplass legges til rette for ulike typer camping; korttidscamping (tradisjonell camping), langtidscamping (nyere campingform) og utleiehytter, samt sanitær-/administrasjonsbygg tilknyttet campingdriften.
- b) I område CA1-CA3 kan eksisterende campingplasser opprettholdes i sin nåværende form og størrelse. Tiltak som tilbygg, påbygg og nye bygninger/anlegg kan, etter søknad, tillates av det faste utvalg for plansaker i den grad tiltaket sammenfaller med formål ”campingplass”.
- c) I område CA1-CA5 kan campingvogner/bobiler kun oppstilles på anviste plasser. Påbudt minsteavstand (campingvogn, bobil, telt) er 3,0 m. Der spikertelt erstatter fortelt for campingvogner eller bobiler økes kravet til avstand mellom enhetene fra 3,0 m til 8,0 m, jf. TEK10 § 11-6. Det er generelt krav om røykvarslere i campingvogner/-hytter og spikertelt.
- d) Områdene skal forsynes med godkjente installasjoner for drikkevannsforsyning og avløp samt strøm. Det skal etableres godkjent renovasjonsordning.

3.3 Overnatting/Beverting, HK1.

- a) Innenfor område HK1 kan eksisterende bygg med funksjoner som hotell/kro og utleiehytter opprettholdes og vedlikeholdes i sin nåværende størrelse og utforming. Eventuelle utvidelser skal ha samme høyde som eksisterende bygg eller lavere.
- b) Innenfor område HK1 tillates det oppsetting av utleiehytter i tilknytting til hotell i en etasje med sokkeletasje i naturlig skråning, samt anlegges aktivitetsanlegg i form av stier, vegger, gapahuker, lavvo og lignende. Tillatt maksimal mønehøyde er 7,0 m målt fra gjennomsnittlig planert terreng.
- c) Samlet bebygd areal (%-BYA) skal ikke overstige 50 % av tomtens nettoareal, ekskludert parkeringsareal.

3.4 Avløpsanlegg, o_K1-o_K2.

- a) I område o_K1-o_K2 kan kommunalt renseanlegg for avløp opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere.
- b) Området o-K1 over bakken kan som tidligere benyttes som lek- og aktivitetsområde. Det er ikke tillatt noen form for campingenheter eller oppføring av bygg. Området kan fornyes med lekeapparater og mindre aktivitetsanlegg. Opparbeidelse skal gis en parkmessig utforming.

§ 4
SAMFERDSELANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

4.1 Kjøreveg, o_RV. 77.

- a) Eksisterende kjøreveg, o_RV. 77 kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere.

4.2 Trafikkareal, TA1.

- a) Eksisterende snuareal i forbindelse med bensinpumper, vogntogparkering m. m. kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere. Området kan brytes opp med grøntareal, skilt, oppmerking m.m. etter behov.

4.3 Offentlig felles atkomst, o_FA0.

- a) Eksisterende hovedatkomst, o_FA0 er offentlig og felles for alle brukerne av området. Denne kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere. Det kan gjøres nødvendige forbedringer av kryss og veg i samråd med Statens vegvesen for å ivareta trafikksikkerheten i området.

4.4 Felles atkomst, FA1-FA5.

- a) Eksisterende atkomst, FA1 er felles for alle brukerne av området. Denne kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere.
- b) Eksisterende del av atkomstene, FA2-FA3, kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere. Ny del av FA3 er hovedatkomst til campingplassområdene CA1-CA3 og kommunalt rensesanlegg.
- c) FA4 er atkomst til campingplassområder og fritidsboliger, H1-H28. Det tillates vegbom i området mellom campingplass og område for fritidsboliger. Bom skal ikke være til hinder for gående. Atkomst fra RV. 77 må utformes i henhold til vegnormalen N100 Veg- og gateutforming og må godkjennes av Statens vegvesen før den kan opparbeides og tas i bruk.
- d) FA5 er atkomst til campingplassområde.

4.5 Annen veggrunn – tekniske anlegg, o_AV1 – o_AV2.

- a) Innenfor nødvendig trafikkareal inngår annen veggrunn – tekniske anlegg som grøfter, skjæringer/fyllinger, plass til snøopplag osv. i forbindelse med eksisterende veg, og opparbeiding av øyer på parkeringsområder.

4.6 Annen veggrunn – grøntareal, AVG-1 – AVG-3.

- a) Innenfor annen veggrunn - grøntareal kan området tilrettelegges etter behov med belegningsstein/heller/skifer og/eller opparbeides gressplen. Det må tas hensyn til snørydding i opparbeidelse av området. Tiltak innenfor AVG-1 må ikke komme i konflikt med E6.
- b) Innenfor område AVG-2 og AVG-3 skal det ved behov settes opp støyvoll/-gjerde/-mur mot E6 med en høyde på inntil 3,0 m. I tillegg kan det tillates gjerde på toppen på inntil 1,5 m. Nøyaktig plassering av voll/gjerde/mur må ses i sammenheng med skråningsutslag/sikkerhetssone i forbindelse med ny E6. Plassering tiltak må godkjennes av Statens vegvesen før tiltak iverksettes.

4.7 Gang- og sykkelveg, GS1-GS4.

- a) Område GS1-GS4 er eksisterende gang- og sykkelveg som kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere. Del av GS4 fra undergang E6 som er opparbeidet kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere.
- b) Gang- og sykkelveger kan opparbeides med fast dekke. Der gangveg grenser inn mot kjøreveg skal denne skilles med rekkverk eller opparbeides som fortau med kantstein mot kjørebanelen.

4.8 Parkeringsplass, P1-P11.

- a) Eksisterende parkering, P1-P2 kan opprettholdes og vedlikeholdes som tidligere. Området kan opparbeides med belysning. Minimum 5 % skal være avsatt til personer med nedsatt funksjonsevne.
- b) P3-P10 er felles parkeringsplasser for hytte H1-H28. Der terrenget tillater kan den ene parkeringsplassen opparbeides på tomten.
- c) P11 er ladestasjon /parkeringsplass for el-biler.

4.9 Parkeringsplass, o_P1.

- a) Innenfor område o_P1 kan det opparbeids døgnhvileplass for større kjøretøy, i henhold til Statens vegvesens håndbok V136 Døgnhvileplasser for tungtransporten. Området kan opparbeides med belysning og strømtilførsel til kjøretøyene.

§ 5

GRØNTSTRUKTUR

5.1 Friområde, FRI-1.

- a) I område FRI-1 er det ikke tillatt med motorisert ferdsel og det skal ikke føres opp bygninger og andre tekniske anlegg. Området kan gis parkmessig behandling som krigsminnesmerke. Området kan benyttes i henhold til bestemmelsene i kulturminneloven og friluftsløven.

5.2 Turveg, T1-T2.

- a) Områdene er regulert til turveg og benyttes i henhold til bestemmelsene i friluftsløven.

§ 6

LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER SAMT REINDRIFT

6.1 Friluftsområde, FRL-1 – FRL-8

- a) Innenfor område, FRL-1 – FRL-8 er det ikke tillatt med motorisert ferdsel og det skal ikke føres opp bygninger eller anlegg. Unntak, se § 6.1 b). Det skal eller settes opp stengsler som fører til privatisering av noen deler av områdene. Området er avsatt til uteopphold for rekreasjon og opphold for allmennheten. Det skal heller ikke gjøres terrenginngrep utover opparbeidelse og vedlikehold av stier med enkel standard samt informasjonstavler / skilt. Områdene kan benyttes i henhold til bestemmelsene i friluftsløven.
- b) Unntak i område FRL-1 – FRL-2 og FRL-3 - FRL-7 er trafostasjon, kommunalteknisk bygg/anlegg og ledninger i grunnen i forbindelse med vann- og avløp samt strømkabel. Det

skal brukes stedlige masser for revegetering. Renseanlegg og trafostasjon skal tilpasses omgivelsene med hensyn til utforming og bruk samt være minst mulig synlig i terrenget.

- c) Innenfor FRL-3 – FRL-4 og 30-metersbeltet mot verna vassdrag, Junkerdalselva tillates ikke skogsdrift. Det tillates ingen inngrep i terreng eller vegetasjon med unntak av enkle turstier og opprettholdelse av eksisterende gårdsveger/-skogsbilveger.

§ 7

HENSYNSSONER

7.1 Hensynssone - Bevaring kulturmiljø, H570_1.

- a) Innenfor område H570_1 ligger krigskirkegården på Hestbrinken, som er et krigsminne/kald krigs kulturmiljø.

7.2 Sikringssone – Frisikt, H140_1.

- a) Innenfor frisiktlinjer/-soner i kryss tillates ikke sikthindrende gjenstander eller vegetasjon med høyde over 0,5 m.

7.3 Faresone – Ras- og skredfare, H310_1 – H310_4.

- a) Innenfor fareområde for ras- og skredfare skal det ikke tas ut skog eller settes opp bygg for permanent opphold.

§ 8

DIVERSE BESTEMMELSER

8.1 Utbygging – rekkefølgebestemmelser

- a) Før avkjørsel FA4 fra RV. 77 kan ikke tas i bruk før tunnel gjennom Tjernfjellranta er tatt i bruk og avkjørsel er godkjent av Statens vegvesen jf. § 4.4 c).
- b) Før det gis igangsettelsestillatelse skal det være utarbeidet vann- og avløpsplan for hyttefeltet samt legges ved situasjonsplan som viser plassering av renseanlegg og trafostasjon.
- c) Ved byggsøknad for nye hytter skal det for den enkelte tomt skal det legges ved profiler av eksisterende og nytt terreng med bygning inntegnet i samme målestokk (1:100).
- d) Før det gis midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest til hytter skal atkomstveg og parkeringsplasser være ferdig opparbeidet. Hytter skal være tilkoblet vann og avløp før de tas i bruk.
- e) Før det tillates etablering av campingvogner/bobiler/telt innenfor CA5 skal støyvoll mot E6 være ferdig opparbeidd jf. § 4.4 b).
- f) Før byggetillatelse skal vannforsyningssystem jf. Drikkevannsforskriften være godkjent av Mattilsynet. Tiltakshaver skal dokumentere hvordan utslipp påvirker råvannskvaliteten på drikkevannet. Dersom råvannskvalitet påvirkes skal tiltakshaver sikre tilstrekkelig rensing til berørte vannforsyninger.
- g) Skulle det under arbeid i marken komme frem gjenstander eller levninger, for eksempel ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonsentrasjoner, som viser eldre aktivitet

Bioforsk Rapport

Bioforsk Report

Vol. 7 Nr. 121 2012

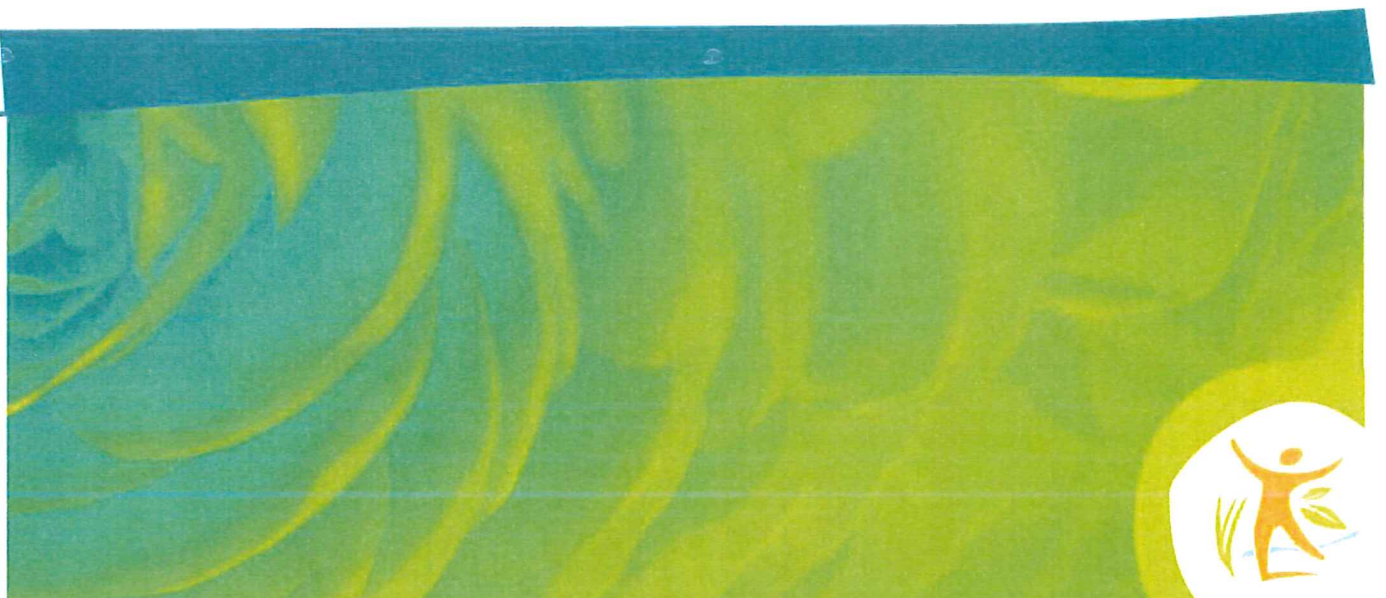
Planlagt utbygging på Tjernfjellranten, Saltdal kommune

Konsekvensutredning reindrift

Svein Morten Eilertsen

Bioforsk Nord Tjøtta

www.bioforsk.no

Hovedkontor
Frederik A. Dahls vei 20
N-1432 Ås
Tel.: (+47) 40 60 41 00
post@bioforsk.no

Bioforsk Nord
Tjøtta
N-8860 Tjøtta
Tel.: (+47) 40 60 41 00
tjotta@bioforsk.no

<i>Tittel/Title:</i> Planlagt utbygging på Tjernfjellranten, Saltdal kommune. Konsekvensutredning reindrift
<i>Forfatter(e)/Author(s):</i> Svein Morten Eilertsen

<i>Dato/Date:</i> 28.10.2012	<i>Tilgjengelighet/Availability:</i> Åpen	<i>Prosjekt nr./Project No.:</i> 420229	<i>Saksnr./Archive No.:</i>
<i>Rapport nr./Report No.:</i> 7(121) 2012	<i>ISBN-nr./ISBN-no:</i> 978-82-17-00973-3	<i>Antall sider/Number of pages:</i> 22	<i>Antall vedlegg/Number of appendices:</i> 0

<i>Oppdragsgiver/Employer:</i> Statskog	<i>Kontaktperson/Contact person:</i> Harald Rundhaug
--	---

<i>Stikkord/Keywords:</i> Konsekvensutredning, reindrift, Saltdal Turistsenter, hyttebygging, friluftsliv	<i>Fagområde/Field of work:</i> Arktisk landbruk og utmark
---	---

Sammendrag:

Foreliggende konsekvensutredning er knyttet til konsekvensene for reindriften ved planlagt utbygging av campingvognoppstilling, utleiehytter og spredt hyttebygging ved Tjernfjellranten i Saltdal kommune. Planområdet ligger innenfor beiteområdet til Saltfjellet reinbeitedistrikt. Området benyttes til en viss grad som vinter- og vårbeiter. Det går flytt- og trekkleier like ved og delvis igjennom planområdet. Verdien av området er *stor* til *middels stor* for Saltfjellet reinbeitedistrikt. Det direkte arealtapet ved den planlagte utbyggingen er begrenset. Utbyggingen forventes å føre til økt omfang av friluftslivsaktiviteter, noe som vil ha negative konsekvenser for reindriften. Det er særlig planene om spredt fritidsbebyggelse som er vurdert å gi *store negative konsekvenser* (---) for reindriften. Dersom planene om spredt fritidsbebyggelse reduseres, eller ikke gjennomføres, reduseres de negative konsekvensene til *middels* (--). Dette er foreslått som avbøtende tiltak. Det foreligger planer om bygging av tunell langs Rv-77. Tunellinnslaget vil ligge like sørvest for utredningsområdet. Dersom de foreslåtte avbøtende tiltak gjennomføres for dette prosjektet, kan flyttleia like vest for planområdet benyttes uavhengig av om Tjernfjellranten blir utbygd eller ikke.

Godkjent / Approved

Håkon Sund
Avdelingsleder

Prosjektleder / Project leader

Svein Morten Eilertsen
Forsker

Forord

Statskog SF ønsker i samarbeid med Saltdal Turistsenter AS å tilrettelegge et areal på ca. 235 daa for utvidelse av sin virksomhet på Tjernfjellranta på Storjord, Saltdal kommune. De planlegger å utvide eksisterende caravanplass og etablere utleie- og fritidsboliger i området.

I utredningen har Bioforsk Nord Tjøtta beskrevet hvordan Saltfjellet reinbeitedistrikt bruker området i dag, hvordan tiltaket vil påvirke denne bruken planområdet og i tilgrensende områder. Det gis en vurdering av konsekvensene for reindrifta i plan- og influensområdet dersom planene realiseres.

Tjøtta, november 2012

Svein Morten Eilertsen

Innhold

Sammendrag	3
1. Innledning	4
1.1 Bakgrunn	4
1.2 Formål med utredningen	4
2. Utbyggingsplanene	5
2.1 Utbyggingsområdet (utredningsområdet)	6
2.2 Utbyggingsplanene	6
3. Metoder og datagrunnlag	7
3.1 Dokumentasjonsgrunnlag	7
3.2 Konsekvensanalyse	7
3.2.1 Verdivurderinger	7
3.2.2 Vurdering av omfang (effekt)	8
3.2.3 Vurdering av konsekvens	8
4. Statusbeskrivelse og vurdering av verdi, omfang og konsekvens	10
4.1 Landskapstrekk, geologi, vegetasjon og arealbruk	10
4.2 Reindrift i utredningsområdet (verdivurdering)	11
4.3 Fremtidig reindriftsvirksomhet (fram mot år 2030)	14
4.4 Generelt om inngrep og forstyrrelser	14
4.5 Beregning av dyretetthet	15
4.6 Omfang for reindrifta av 0-alternativet	15
4.7 Omfang og konsekvens for reindrifta ved utbygging av Tjernfjellranta	17
4.8 Virkning av andre inngrep i området på reindrifta	19
5. Avbøtende tiltak	20
6. Konklusjon	21
7. Referanser	22

Sammendrag

Tiltakshavere er Saltdal Turistsenter AS og Statskog SF. Utbyggingsplanene består av å bygge ut eksisterende caravanplass, samt etablere utleiehytter og fritidsboliger i planområdet.

Planområdet utgjør et areal på ca. 235 daa sørøst for eksisterende turistanlegg på Storjord i Saltdal kommune og ligger innenfor beiteområdet til Saltfjellet reinbeitedistrikt.

I forbindelse med utbyggingsplanene har Bioforsk Nord Tjøtta gjennomført en vurdering av konsekvensene for reindrifta i området.

Reinbeitedistriktet benytter planområdet noe som vinterbeiter. I tillegg beiter enkelte okserein i området i vårperioden. Det går trekk- og flyttlei like vest for, og delvis gjennom planområdet. Området er vurdert å ha *stor* til middels stor verdi for reindrifta.

Ved en samlet vurdering av konsekvenser for reindrifta ved utbygging av Tjernfjellranten vurderes de *negative konsekvensene* som *store* (---). Det er særlig etableringen av spredt fritidsbebyggelse innenfor planområdet og menneskelig aktivitet i tilknytning til denne som er negativt for reindrifta. Dersom omfanget av disse planene reduseres eller utelates helt fra utbyggingsplanene (avbøtende tiltak) vil de negative konsekvensene reduseres til *middels* (--).

Det er planlagt bygging av tunell langs Rv-77 der tunellinnslaget vil ligge like sørvest for utredningsområdet. Tunellbyggingen kan ha betydelige negative konsekvenser for reindrifta, særlig i anleggsperioden. Det er også en fare for at alle inngrepene samlet fører til at en terskelverdi passeres og fører til at reinen slutter å bruke arealene som beiteland. Konsekvensene for reindrifta av denne tunellbyggingen avhenger av i hvor stor grad de foreslåtte avbøtende tiltakene blir gjennomført (Norconsult, 2012). Tiltaket kan føre til at det blir «naturlig» å flytte reinen gjennom området som ligger like vest for planområdet Tjernfjellranten. Dette kan føre til at en utbygging av spredt fritidsbebyggelse i Tjernfjellranten ikke vil påvirke reinbeitedistriktets mulighet til å flytte reinen gjennom området. Dermed vil det kun være negative konsekvenser knyttet til reinens bruk av flytt- og trekkleia som krysser Junkerdalselva øst for Turistsenteret og går inn i beiteområdet til Balvatn reinbeitedistrikt. I tillegg eventuelt tap av beiteområder dersom reinen unngår eller reduserer bruken av planområdet som følge av forstyrrelser fra den planlagte fritidsbebyggelsen.

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Saltdal Turistsenter AS og Statskog SF planlegger å tilrettelegge og utvide sitt tilbud i forbindelse med turistanlegget på Storjord. Det søkes om å utvide eksisterende caravanplass, samt etablere utleiehytter og fritidsboliger på Tjernfjellranten. Planområdet utgjør et areal på ca. 235 daa og deles i denne konsekvensutredningen i to delområder med utgangspunkt i graden av planlagte inngrep (direkte nedbygget areal). Verdien og omfang/konsekvenser for reindrifta blir presentert for hvert av delområdene før det gis en samlet vurdering for hele planområdet.

1.2 Formål med utredningen

Foreliggende rapport er en konsekvensutredning innen temaet reindrift. Utredningen inneholder en beskrivelse av dagens reindrift og en vurdering av mulige konsekvenser av utbyggingen for reindrifta i utredningsområdet. Avbøtende tiltak er også vurdert. Utredningen er gjennomført i henhold til de krav til konsekvensutredninger som plan- og bygningsloven setter og skal sammen med andre tematiske utredninger bidra til en samlet vurdering av de totale konsekvensene for det planlagte tiltaket.

Konsekvensene av utbyggingsplanene i forhold til reindrifta er basert på forslag til planprogram «Områderegulering for Tjernfjellranten, Storjord (del av gnr. 73 bnr. 1)» datert 31.01.2012 (Saltdal Turistsenter AS og Statskog SF). I forhold til reindrifta skal følgende avklares:

- Reindriftens driftsmønster gjennom året skal beskrives.
- Eksisterende inngrep skal beskrives.
- Dagens bruk av området skal beskrives.
- Det skal vurderes hvordan tiltaket vil påvirke fremtidig bruk, direkte og indirekte.
- Fremme forslag til eventuelle avbøtende tiltak

Fremgangsmåte:

Utredningen skal gjøres på bakgrunn av eksisterende informasjon, kart, driftsplan m.m. I tillegg bør det etableres dialog med brukerne og forvaltningen for innhenting av supplerende informasjon. Influensområdet som utredes bør avgrensnes til vinterbeitene i Saltfjellet reinbeitedistrikt. Håndbok nr. 140 legges til grunn for arbeidet.

2. Utbyggingsplanene

Det omsøkte planområdet Tjernfjellranten ligger sør og øst for Saltdal Turistsenter på Storjord i Saltdal kommune. Siden Saltdal Turistsenter ble etablert på slutten av 1980-tallet, har området hatt en viktig utvikling innen næringsvirksomhet og tilbud for gjennomgangstrafikk og turister. Her er i dag blant annet tre reiselivsbedrifter, nasjonalparksenter og sekretariat for midtre Nordland nasjonalparkstyre. Det er få fastboende på Storjord, og trenden har gått mot at tidligere bolighus blir omgjort til fritidsboliger. Utviklingen av Storjordområdet er regnet som et av Saltdal kommunes fire viktigste områdesatsinger. Følgende bedrifter har nærhet til utredningsområdet:

- Polar Camping: Tradisjonell camping opprettet i 1962. Har åpent fire måneder i året. Utleie av 16 campinghytter og 30 vognplasser.
- Polarsirkelen samesløyde: Har siden 2003 solgt suvenirer av samisk opprinnelse på Storjord. Holdes åpent to måneder i året.
- Saltdal turistsenter: Åpnet i 1990 og er den bedriften på Storjord som har størst omsetning gjennom året. Bedriften består av kro, kiosk, bensinstasjon, motellrom, hytter, 110 vognplasser, badeanlegg og en stor gamle med plass til 80 personer. Grunneier for deler av planområdet.
- Nordland nasjonalparksenter: Naturformidling rettet spesielt mot skoleklasser og turister. Senteret ble opprettet som nasjonalparksenter for Svartisen, Saltfjellet og Junkerdalen nasjonalparker i 2005, og har en representativ utstilling med naturverdier og samisk kultur.
- Statskog SF: Den største grunneieren i Storjord, og også grunneier for deler av planområdet. Har i tillegg eierskap til den historiske Skogvoktergården.
- Storjord Hotell: Ble satt i drift i 1923. I over 40 år har det vært et opphold i driften, før det i nyere tid er restaurert og nyåpnet med tilbud om overnatting og servering.

Bedriftene har som mål å gjøre Storjord til et av Nordlands best tilrettelagte friluftsområder, spesielt med tanke på funksjonshemmede, barn og unge.

Kart 1: Oversiktsbilde av planområdet (blått) med Junkerdal naturreservat (rødt) i nord og industriområde vest for E6 (hentet fra utbyggers Forslag til planprogram)

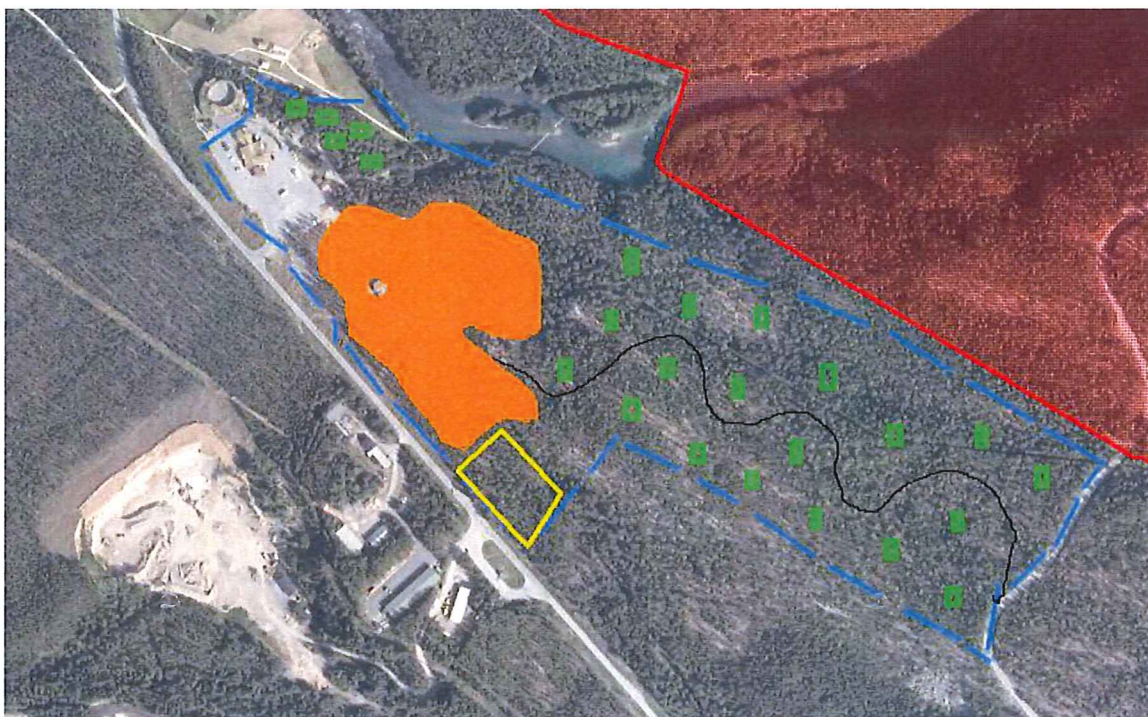
2.1 Utbyggingsområdet (utredningsområdet)

Planområdet ligger på Storjord like øst for E6, med Junkerdal naturreservat i nordøst og Junkerdalselva i nord, Rv. 77 i øst og Nasjonalparksenteret i vest. Området utgjør et areal på ca. 235 daa som er deler av eiendommen gnr. 73 bnr. 1. Nordvestlige deler av området er i stor grad disponert av Saltdal Turistsenter i form av hovedbygning med overnattingsplasser, 12 utleiehytter, gamle med plass til 80 gjester, 119 caravanplasser, en rekke teltplasser, parkeringsplasser og badeanlegg. Resten av området består av i stor grad uberørt furuskog. De sørlige delene av planområdet (mot Rv. 77) består i følge tiltakshaver av glissen furuskog av lav bonitet. Det går i dag et omfattende stinett på Storjord med tydelig skilting til ulike turistpunkt. Gangstien går fra Saltdal Turistsenter via gangstien mot Junkerdalselva og oppover lia gjennom planområdet mot Tjernfjelltjøna. Midt i lia tar det av en skiltet sti inn i Junkerdal naturreservat til jettegrytene som ligger der. Adkomsten til jettegrytene skal i følge planprogrammet ivaretas.

2.2 Utbyggingsplanene

Saltdal Turistsenter opplever stor etterspørsel etter flere oppstillingsplasser for campingvogn og ønsker derfor å utvide den eksisterende caravanplassen (markert med orange område i kart 2). Det skal også legges til rette for 5-8 utleiehytter og 30-40 fritidsboliger (markert med grønne firkanter i kart 2). Hyttene skal ha høy standard med vei, vann og kloakk.

Formålet med planen er i følge utbygger å bidra til styrking av næringsgrunnlaget for bedriftene på Storjord og bidra til en videreutvikling av området. Deler av området er definert som LNF-område i gjeldende reguleringsplan for Storjord (2003). Tiltaksplanen avviker dermed fra kommuneplanen og området må omreguleres til fritidsboliger, caravanplass og vei.

Kart 2: Utbyggers foreløpige skisse over tiltaksplan.

2.3 0-alternativet

0-alternativet (statusbeskrivelsen) beskriver en verdinøytral og faktoorientert omtale av situasjonen for reindrifta dersom planene for utbygging av Tjernfjellranta ikke blir gjennomført.

3. Metoder og datagrunnlag

3.1 Dokumentasjonsgrunnlag

Utredningsarbeidet har blitt gjennomført med basis i forslag til planprogram «Områderegulering for Tjernfjellranta, Storjord (del av gnr. 73 bnr. 1)» datert 31.01.2012 (Saltdal Turistsenter AS og Statskog SF). Informasjon om arealbruken til reindrifta i området er innhentet gjennom direkte kommunikasjon med Saltfjellet reinbeitedistrikt og reindrifftsforvaltningens internettbaserte karttjeneste (www.reindrift.no).

3.2 Konsekvensanalyse

Som grunnlag for denne utredningen er Statens vegvesen, Håndbok 140, konsekvensanalyser benyttet (Statens Vegvesen 2006). Analysen gjennomføres etter følgende trinnvise metode: Statusbeskrivelse, verdisetting, vurdering av omfang (effekt) og vurdering av konsekvens:

- A. **Verdi**, uttrykt gjennom tilstand, egenskaper og utviklingstrekk for vedkommende tema, og etter skalaen *liten - liten/middels - middels - middels/stor - stor*. Skalaen er kontinuerlig der liten verdi refereres som 1 og stor verdi refereres som 5.
- B. **Omfang (innngrepsgrad)**, det vil si hvor store endringer tiltaket kan medføre for reindrifta, kategorisert etter skalaen: *stort negativt - middels negativt - lite/ingen - middels positivt - stort positivt*. Skalaen er kontinuerlig.
- C. **Konsekvens**, som fastsettes i form av en ni-trinns skala (figur 2) ved å sammenholde opplysninger om berørte områders verdi (a) med opplysninger om omfanget (b) av endringene.

3.2.1 Verdivurderinger

Det første trinnet i konsekvensutredningen er å beskrive og vurdere reindriffts status og forutsetninger innenfor det planlagte utredningsområdet. Fastsettelsen av "verdi" er i størst mulig grad basert på dagens reindrift og behov uttrykt ved konkrete planer for framtidig utvikling av næringa og sannsynligheten for å kunne realisere disse i et område uten utbygging. Det er gitt en selvstendig og subjektiv verdivurdering av områdets verdi innenfor utredningsområdet. Klassifisering av verdi, virkning og konsekvenser er basert på Håndbok 140 (Statens vegvesen 2006). Verdivurderingen er gitt ut fra viktigheten av arealene for reindrifta (tabell 2). En viktig begrensende faktor for reindriftsnæringen er tilgangen på gode vinterbeiter. Reduksjon av tilgjengelige vinterbeitearealer gjennom utbygging og forstyrrelser er særlig negativt for reindrifta. I tillegg er det helt avgjørende for reinen at kalvingslandet som simlene benytter er mest mulig uforstyrret i kalvingsperioden. Tilgang på flyttveier mellom de ulike sesongbeitene er også avgjørende for at reindrifta skal kunne opprettholde drifta på dagens nivå. Tilgang på beiter resten av året er også viktig, men reinen er litt mindre sårbar for forstyrrelser i disse periodene.

Tabell 2. Kriterier for verdsetting av reindrift.

Verdi	Kriterier
Stor verdi	Tilgang på området for beiting, flytting og/eller kalving er en forutsetning for opprettholdelse av reindrifta på dagens nivå.
Stor/middels verdi	Området utgjør en viktig del av beitegrunnet i deler eller hele året.
Middels verdi	Området utgjør en del av beitegrunnet i deler av året.
Middels/liten verdi	Området er noe brukt til beiting i dag og har noe betydning i reindriftssammenheng.
Liten verdi	Tilgang på området har liten verdi i reindriftssammenheng

3.2.2 Vurdering av omfang (effekt)

Med vurdering av omfang (effekt) menes hvordan og i hvilken grad reindrifta i utredningsområdet vil bli påvirket av tiltaket. Tiltakets virkninger blir bl.a. vurdert ut fra omfang av eksisterende aktiviteter og sannsynligheten for endringer i bruk eller bruksmuligheter for næringen dersom utbyggingen gjennomføres. Det er gjort en klassifisering av omfang av inngrepet etter en femdelte skala der kriterier og gradering av omfang for reindrifta er beskrevet i tabell 3.

Tabell 3. Kriterier for vurdering av omfang (effekt) på reindrift.

Omfang (effekt)	Kriterier
Stort negativt	Drift eller planlagt reindrift må enten opphøre eller reduseres betydelig
Middels	Drift eller planlagt reindrift må endres
Lite (begrenset)	Reindrift i området blir begrenset i forhold til dagens nivå eller planlagt aktivitet blir ikke gjennomført
Ubetydelig/ingen	Tiltaket har ubetydelig eller ingen virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området
Positiv	Tiltaket har positive virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området

3.2.3 Vurdering av konsekvens

I vurderingen av konsekvensgrad for reindrifta blir verdiene sammenstilt med tiltakets effekt og virkning (omfang). Denne sammenstillingen er vist i en matrise (figur 2; Jfr. håndbok 140, Statens vegvesen, 2006). Konsekvens er gradert etter en nidelt skala fra meget stor positiv konsekvens til meget stor negativ konsekvens (tabell 4). Matrisen (figur 2) innebærer for eksempel at for områder med stor verdi vil et stort negativt omfang gi meget stor negativ konsekvens (ved bruk av matrisen i figur 2 ligger "stor verdi" helt til høyre langs x-aksen, mens "liten verdi" ligger helt til venstre).

Tabell 4. Skala som viser konsekvensgraden

++++	Meget stor positiv konsekvens	-	Liten negativ konsekvens
+++	Stor positiv konsekvens	--	Middels negativ konsekvens
++	Middels positiv konsekvens	---	Stor negativ konsekvens
+	Ubetydelig positiv konsekvens	----	Meget stor negativ konsekvens
0	Ubetydelig/ingen konsekvens		

Verdi Ingen verdi	Omfang		
	Liten	Middels	Stor
Stort positivt			Meget stor positiv konsekvens (++++)
			Stor positiv konsekvens (+++)
Middels positivt			Middels positiv konsekvens (++)
			Liten positiv konsekvens (+)
Lite positivt Intet omfang Lite negativt			Ubetydelig (0)
			Liten negativ konsekvens (-)
Middels negativt			Middels negativ konsekvens (- -)
			Stor negativ konsekvens (- - -)
Stort negativt			Meget stor negativ konsekvens (- - - -)

Figur 2: Metodikk for konsekvensvurdering. Figur hentet fra Statens Vegvesen (2006)

4. Statusbeskrivelse og vurdering av verdi, omfang og konsekvens

4.1 Landskapstrekk, geologi, vegetasjon og arealbruk

I henhold til Norsk institutt for jord- og skogkartlegging sin inndeling i landskapsregioner tilhører utredningsområdet landskapsregion 36 Høgfjellet i Nordland og Troms med underregionen 08 Junkerdalen (Puschmann, 2005). Topografien er småkupert, relativt flatt i de lavereliggende områdene (125 moh.), med en overveiende helning mot vest oppover i lisa mot den sørøstlige delen av utredningsområdet. Jordsmonnet er fattig, og deler av området består av bart fjell (bergrygger). Store deler av utredningsområdet består av åpen lavfurskog. Langs E6 og

Foto 1. Oversiktsbilde fra sørlige delen av utredningsområdet mot nord. Industriområdet vest for E6 vises til venstre i bildet (Foto: Svein Morten Eilertsen).

Bunnvegetasjonen består hovedsakelig av bærlyng og i de tørrere delene av utredningsområdet, er det lavinnslag (bilde 2). Det er særlig langs de to bergryggene som går igjennom området i retning nord - sørøst. Anslagsvis er det lavforekomst i ca. 15 % av utredningsområdet.

Foto 2. Det er innslag av lav i bunnvegetasjonen på de tørreste delene av området (Foto: Svein Morten Eilertsen)

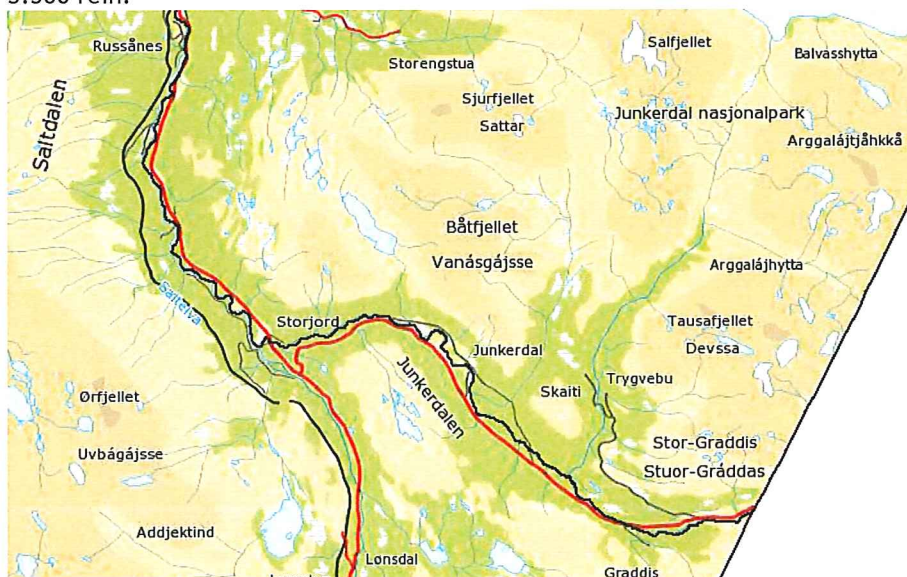
Det går flere stier gjennom utredningsområdet og disse stiene blir benyttet til friluftslivsaktiviteter (turgåing på barmark) av både lokalbefolkningen, brukere av campingplassene og andre overnattingstilbud og turister på gjennomreise (Hind, 2012)

Foto 3. Mye brukt tursti som går gjennom åpen furuskog innenfor utredningsområdet (Foto: Svein Morten Eilertsen).

4.2 Reindrif i utredningsområdet (verdivurdering)

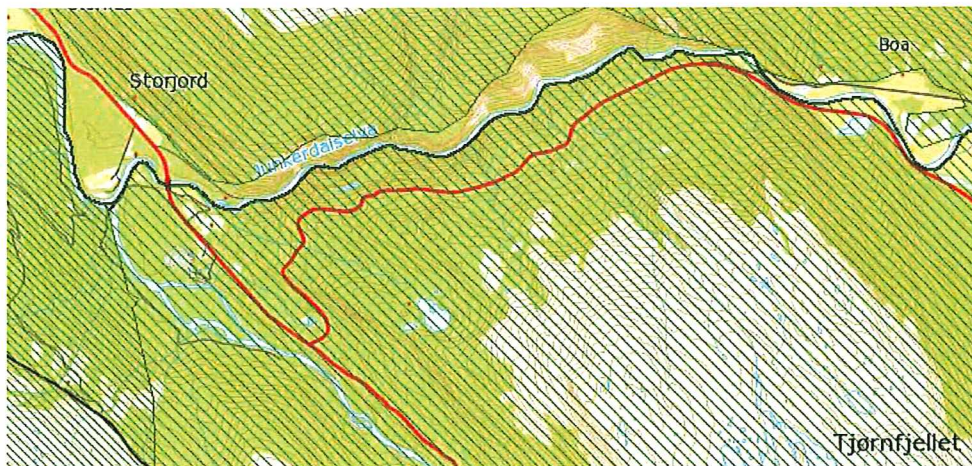
Utredningsområdet ligger inntil nordgrensa av Saltfjellet reinbeitedistrikt (kart 3). Denne grensa følger Junkerdalselva fra øst til den møter Saltdalselva og følger denne nordvestover til Saltdalsfjorden. Reinbeitedistriktet tilhører Nordland reinbeiteområde og omfatter 5.835 km² i kommunene Rana, Saltdal, Beiarn, Gildeskål, Bodø og Meløy. Det er fastsatt et øvre reintall på 3.500 rein.

Kart 3. Kart som viser nordgrensene for Saltfjellet reinbeitedistrikt som følger Junkerdalselva som kommer fra øst til den møter Saltdalselva og følger nordover mot Saltdalsfjorden. Svart linje til venstre i bildet er traséen til Nordlandsbanen.

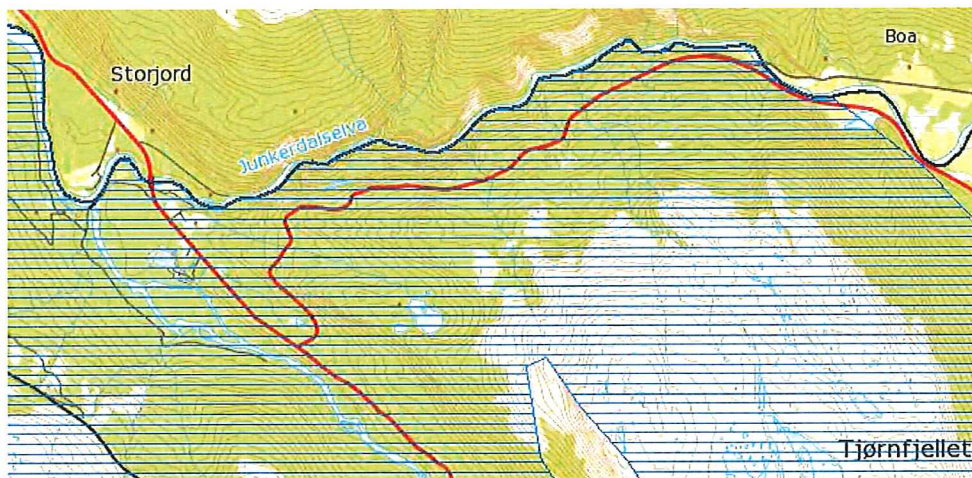
Saltfjellet reinbeitedistrikt består av sju siidaandeler og hadde 3.344 rein pr 01.04.11 (Reindriftsforvaltningen, 2012). I driftsåret 2010-2011 var reinflokken fordel på 65 % simler, 12 % okser og 23 % kalver (Reindriftsforvaltningen 2012).

Saltfjellet reinbeitedistrikt er et stort reinbeitedistrikt og disponerer store beiteområder fra kysten i vest til grensa mot Sverige i øst. De ulike siidaenhetene fordeler bruken av beiteressursene innenfor grensene til reinbeitedistriktet gjennom driftsåret. Gjennom vinteren beiter deler av reinflokken ute ved kysten, mens andre dyr beiter i høyfjellsområdet på Saltfjellet fra E6 og øst mot riksgrensa mot Sverige. Gjennom vår, sommer og høstperioden fordeler reinen seg utover store deler av distriktet.

Kart 4. Utsnitt av arealbrukskartet til Saltfjellet reinbeitedistrikt som viser «vårbeiter 1» (tettst skråstilte linjer) og «vårbeiter 2» (skråstilte mer åpne linjer). Utredningsområdet er vårbeiter 2 og brukes av okserein om våren.

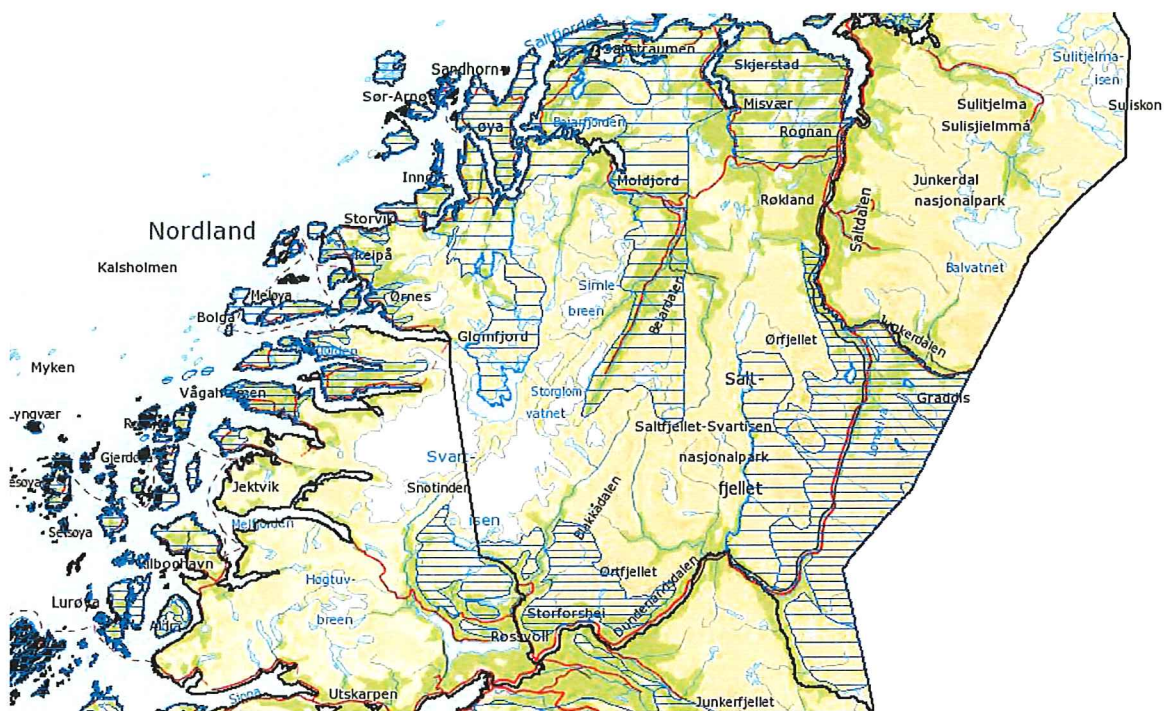
Om våren trekker reinsimler vekk fra områder med menneskelig aktivitet og søker mest mulig ro når den skal kalve (markert som «vårbeiter 1» i kart 4). Utredningsområdet blir brukt som vårbeiter av enkelte okserein (vårbeiter 2) tilhørende Saltfjellet reinbeitedistrikt (kart 4). Det er begrenset produksjon av beiteplanter som reinen foretrekker i vårbeiteperioden innenfor utredningsområdet, men det ligger lite snø der, og dermed vil beiten være tilgjengelige tidlig på våren. Utredningsområdet er derfor vurdert å ha middels verdi for reindriften som «vårbeiter 2».

Kart 5. Utsnitt av arealbrukskartet til Saltfjellet reinbeitedistrikt som viser vinterbeiter 1 (tette vannrette linjer) i og rundt utredningsområdet.

Saltdal ligger i regnskyggen slik at det faller veldig lite nedbør gjennom vinteren og snødekket pleier å være tynt. I tillegg er det sjelden værforhold som fører til isdannelse og nedising av beitene. Bunnvegetasjonen innenfor utredningsområdet som består av bærlyng og lav representerer gode vinterbeiter for reinsdyr (kart 5).

I følge arealbrukskartet (www.reindriftno) er utredningsområdet definert som «vinterbeiter 1» (tette blå vannrette linjer; kart 5 og 6). «Vinterbeiter 1» er intensivt brukte områder som normalt er mest sikre mot store snømengder og nedising på midt- og seinvinteren. På grunn av at området er tydelig avgrenset av bratte fjellsider, junkerdalselva, Rv77, E6 og jernbanen representerer ikke området sammenhengende vinterbeiteressurser som kan benyttes av særlig mange reinsdyr gjennom en hel vinter. Det vil derfor være arbeidskrevende for reinbeitedistriktet å benytte dette arealet som vinterbeite da det både vil kreve gjentatt tilsyn av dyra som skal beite der. I tillegg vil det bli nødvendig å flytte reinen til nye vinterbeiter i løpet av vinteren. Som det går fram av kart 6 har Saltfjellet reinbeitedistrikt vinterbeiter fordelt over store områder. Fra kysten i vest og helt til svenskegrensa i øst. I denne sammenhengen utgjør utredningsområdet på 235 dekar en ubetydelig andel av vinterbeitene. Like fullt er tilgangen på gode vinterbeiter den begrensede faktoren for størrelsen på reinflokken til Saltfjellet reinbeitedistrikt. Utredningsområdet er derfor vurdert å ha *middels* verdi for reindriften som vinterbeiter.

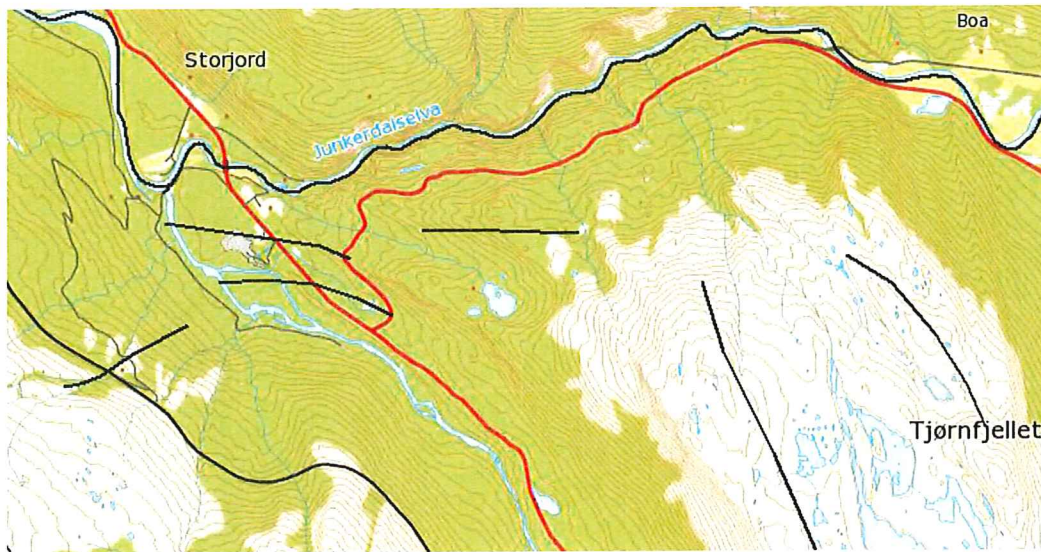

Kart 6. Kart som viser fordelingen av vinterbeiter 1 og 2 over hele beitearealet til Saltfjellet reinbeitedistrikt (blå vannrette linjer).

På grunn av bratte lier, skrenter, flåg og stup i området, er det kun på enkelte steder at reinen trekker naturlig. Derfor har reinen ei trekklei som går sørover fra Storjord og opp fjellryggen mot Tjernfjellet.

I følge reinbeitedistriktet går det ei viktig flytt- og drivingslei fra Kjemåneset som krysser E6 vest for utredningsområdet og går i sørøstlig retning like ved og igjennom sørlige deler av utredningsområdet (kart 7). Saltfjellet reinbeitedistrikt benytter denne flyttleia under de årlige flyttingene av reinflokken igjennom området og reinen drives i begge retninger etter denne leia.

I følge reinbeitedistriktet går det også ei drivings- og flyttleia fra Storjord, over Junkerdalselva øst for turistsenteret og i sørlig retning gjennom utredningsområdet.

Kart 7. Kart som viser at det gjennom utredningsområdet går en trekklei som brukes av Saltfjellet reinbeitedistrikt (sort linje). Det passerer en flyttlei (sort linje) like sør for utredningsområdet.

Flyttleia som Saltfjellet reinbeitedistrikt beskriver at går over Junkerdalselva øst for turistsenteret og inn i utredningsområdet blir benyttet til å hente rein som har oppholdt seg i beiteområdet til Balvatn reinbeitedistrikt. Når elvene fryser, kan reinen trekke inn i beiteområdet til Balvatnet og opp mot Solvåg fjellet. Reinen må da drives tilbake og den beste traseen er ved Storjord. Dette betyr at den østligste flyttleia som reinbeitedistriktet beskriver at de benytter innenfor utredningsområdet brukes når de skal flytte rein som har oppholdt seg i et område de ikke har beiterett til. Flyttleia som går like sør for utredningsområdet er viktig og har stor verdi for reindrifta.

Reindriftnas flyttleier er spesielt viktige for at reindriftna skal kunne bruke de ulike beiteområdene optimalt og har et særskilt vern i reindriftnaloven. Da utredningsområdet både benyttes som vinterbeiter for reinsdyr tilhørende reinbeitedistriktet og det i tillegg går ei trekklei gjennom området og flyttleier igjennom og like ved utredningsområdet vurderes dette samlet å ha *stor til middels stor* verdi for reindriftna.

4.3 Fremtidig reindriftnsvirksomhet (fram mot år 2030)

Saltfjellet reinbeitedistrikt ønsker i utgangspunktet å videreføre dagens driftsform i størst mulig grad. Det er økologien som setter rammene for drifta og i følge næringa selv har de funnet en driftsform som er økologisk og økonomisk bærekraftig. Reinbeitedistriktet har ingen planer om å endre årstidsbeitebruken, men endringer i klimaet, eller annen strukturforandring innen reindriftna kan i framtiden føre til behov for å bruke arealene innenfor utredningsområdet til beite andre tider av året.

4.4 Generelt om inngrep og forstyrrelser

Som nevnt tidligere i rapporten dekker planområdet et areal på ca. 235 dekar. Ved tekniske inngrep er det den menneskelige aktiviteten som vekker sterkest frykt hos reinen. Graden og typen menneskelig aktivitet i tilknytning til anlegget virker inn på om, og eventuelt hvor fort reinen tilvenner seg inngrepet (Aanes *et al.*, 1996). I pressede områder kan relativt små inngrep få betydelige konsekvenser dersom summen av inngrep i området overstiger reinens tålegrense. Eksempler kan være områder med mange inngrep eller forstyrrelser (menneskelig aktivitet) fra før, eller at området i utgangspunktet er marginalg for reinen (Nybakk, 2003).

Av mekaniske forstyrrelser blir som regel stasjonære kilder oppfattet som mindre truende enn bevegelige kilder. Generelt vil en forstyrrelseskilde som opptrer regelmessig i tid og rom kunne føre

til en relativt rask tilvenning. En høy grad av regelmessighet kan gi tilvenning til omfattende og komplekse forstyrrelser (Aanes *et al.*, 1996).

Reinsdyras reaksjon på forstyrrende inngrep varierer med plasseringen av inngrepet. Dersom inngrepet er plassert sentralt i et viktig og attraktivt område, vil motivasjonsfaktoren til dyra for å ta området i bruk etter inngrepet være høyere, sammenlignet med inngrep i mindre attraktive områder. Inngrep i utkanten av et attraktivt område kan være konfliktfylt fordi inngrepet kan fungere som en barriere for reinen (Jordhøy, 1997).

Lineære inngrep som veger og kraftledninger kan føre til barrierevirkninger for reinen. Virkningen ser ut til å variere avhengig av type dyr (kjønn, alder) og hvor tilpasset de er menneskelig aktivitet. Drektige og kalveførende simler er generelt mer følsomme for forstyrrelser enn bukkene (Reimers, 1984). Inngrep i et leveområde for rein kan føre til direkte og indirekte tap av beiteland. Dette kan igjen gi populasjonsdynamiske virkninger som følge av at området får nedsatt bæreevne. Dermed får reinsdyra nedsatt kondisjon/vekt og produksjon (Skogland, 1990; Skogland, 1994).

Dersom reinen har alternative beite- og kalvingsområder kan den tilpasse seg inngrep ved å flytte bort fra området med menneskelig aktivitet. Det finnes få studier som viser at rein venner seg til inngrep i beiteområdene. Blant annet har Vistnes & Nellemann (2001) funnet ut at reinen holdt seg unna kraftlinjene og hyttefeltene i Repparfjorddalen 20-40 år etter at de var etablert. Det er godt kjent at særlig menneskelige aktivitet i et område fører til at reinen trekker ut av området, mens reinen er mer rolig dersom aktiviteten er av "maskinell karakter" (biltrafikk og lignende).

4.5 Beregning av dyretetthet

I de aller fleste områdene med reindrifft er tilgangen på vinterbeiter den begrensende faktor for omfanget av drifta. Det er relativt enkelt å vurdere om mengden lav øker eller minker innenfor et gitt beiteområde. Dermed kan en prøve og feile seg fram til det beste reintall innenfor et område. I praktisk reindrifft vil dette kunne være den beste metoden for tilpasning av reintallet, dersom grunnlaget for beslutningen kun tar hensyn til forholdet mellom beite og rein. En metode som kombinerer systematisk feltarbeid og skjønn ble utviklet av Lyftingsmo (1965). Etter 1970 er særlig metodene til Villmo (1964) og Gaare & Skogland (1980) benyttet for vurdering av lavbeitene. Villmo bygger på en beregning av tilvekst på beite (brutto avkastning) kombinert med en uttaksprosent (andelen reinen utnytter). Gaare bygger på beregning av effektiv lavmatte kombinert med antall rein per arealenhet med lav. Dersom nivået for brutto avkastning og uttaksprosent for de ulike beitetypene er korrekt, kan vi i prinsippet beregne både aktuell og potensiell beitekapasitet ved hjelp av metodikken til Villmo (1964). Ved å ta hensyn til andre beitevekster enn lav kan vi dermed fastsette et normert reintall sett i forhold til kvalitative mål på reinen (vekter, kalvetilgang osv.). I kyststrøk av Nordland dekker laven sjelden store sammenhengende områder. Reinen erstatter derfor lav med gras og halvgras, lyng, ris, skudd og knopper av kjerr og busker. I tillegg beites også bregnerøtter, vintergrønt gras samt smyle som har grønne og mjuke skudd hele vinteren.

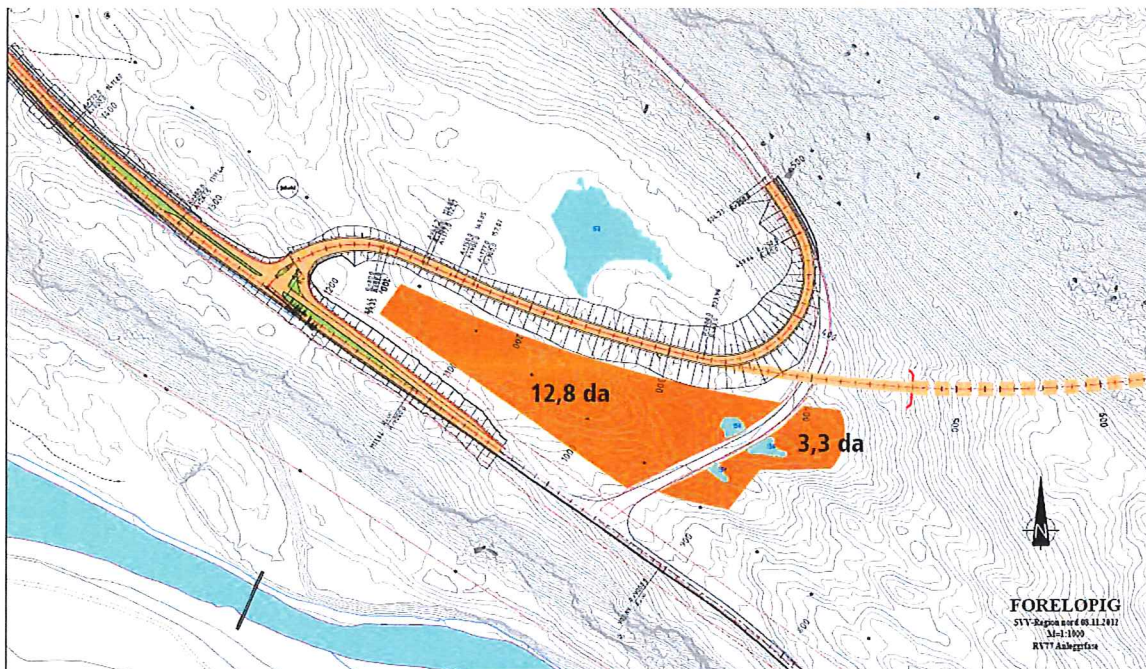
Ut fra undersøkelser fra villreinområder (Ims & Kosmo, 2001) legger man til grunn en tetthet på 14 rein/km² lavmatte og en beitetid på lavbeite på 212 dager (Gaare og Skogland, 1980). Lyftingsmo (1965) dokumenterte at lav er viktigst for reinen i januar og februar. I følge Bjørnstad (1995) ble det registrert at rein som beitet på Kjerringøya hadde en positiv vektutvikling gjennom vinteren, og at dette måtte skyldes god tilgang på annet enn lav. I rapporten "Andøya-vinterbeiter" omtaler Rundhaug m.fl. (2002) et anslag på 2,8 - 3,5 rein/km² vinterbeite som forsiktig. Beregninger fra andre kystvinterbeiter viser at man opererer med et beitebelegg på 1,5 - 4,0 rein/km², mens tilsvarende tettheter på Finnmarksvidda og Rørosvidda er 13-15 rein/km² (Ims & Kosmo, 2001).

4.6 Omfang for reindriffta av 0-alternativet

Det har vært en kontinuerlig økning i omfanget av friluftslivsaktiviteter i utmarksområdene rundt Saltdal Turistsenter de siste 20 årene. Etableringen av Nasjonalparksenteret i det samme området og satsingen på friluftslivsaktiviteter i området som også Saltdal kommune og Statskog SF samarbeider om, er også forventet å bidra til økt friluftslivsaktivitet i området. Denne økningen er ventet selv om ikke planene om utbygging av utredningsområdet gjennomføres (0-alternativet).

Reinsdyr er sårbare for forstyrrelser, og særlig i vinterbeiteperioden når reinen behøver all tilgjengelig energi til å overleve vinteren er forstyrrelser uheldige. Det forventede fortsatt økende omfanget av friluftslivsaktiviteter er vurdert som *middels/lite* negativt for reindriften. Konsekvensene av 0-alternativet forutsatt ingen andre større inngrep blir *middels/liten negativ* (-/-).

Det foreligger planer om å bygge tunnel på Rv-77 der tunnelinnslaget vil ligge like vest for den sørligste delen av utredningsområdet (kart 8). Det er utarbeidet konsekvensutredning for deltema reindrift av dette tiltaket (Norconsult, 2012). Fra denne kan følgende refereres: «Nytt vegkryss mot E6 tenkes anlagt ca 280 m nordvest for nåværende vegkryss. Gjennom anleggsperioden vil det bli anlagt en midlertidig forbindelse opp til eksisterende Rv 77. Denne forbindelsen må legges på en relativt høy fylling for å kunne jevne ut stigningsforholdene opp til eksisterende vegtrase. Fyllmasse tas fra tunnelbygget. Denne fyllingen vil bli så høy at den vil være vanskelig å forsere for trekkende rein og vilt. I praksis vil dalområdet bli stengt for trekkende rein / driving av rein i anleggsperioden med unntak av en ca 50-70 meter bred skråhylla på sørvestsiden av E6. Denne skråhylla vil være vanskelig å benytte på grunn av trafikksituasjonen langs E6 og støy / trafikk fra anlegget. Anleggsperioden vil ha *Stor negativ konsekvens for reindrift*; (---).»

Kart 8. Prinsippskisse for anleggsfasen av ny trase for rv. 77, tilførselsveg og innslag til tunnel gjennom Tjernfjellet.

Kart 9. Prinsippskisse fra Statens vegvesen datert 08.11.2012 viser en foreløpig situasjon ved vestre tunnelpåhugg av ny trase for rv. 77 til tunnel gjennom Tjernfjellet.

For driftsperioden beskrives følgende (Norconsult, 2012): «Det vurderes som middels positivt for reindrifta at trafikken over Tjernfjellet langs nåværende trase vil bli minimal og at nåværende trase vil bli stengt og sannsynligvis ikke brøytet om vinteren. Tunnelen innebærer at trafikken alt vesentlig vil bli fjernet fra området mellom østre og vestre tunnelpåhugg. Trekkleia fra Størjord opp mot Girno vil bli sikret. Transport (også av rein) mellom beiteområdene i Sverige og Norge vil bli enklere og sikrere med ny vei. Det vurderes som negativt at en må forvente en noe høyere kjørehastighet på ny trase fra vestre tunnelpåhugg og fram til nytt kryss med E6. Dette kan øke risiko for påkjørsler i perioden for vinterbeite i området, spesielt for vestgående trafikk. Det vurderes som negativt at det kan bli vanskelig for rein og vilt å krysse ny trase for rv. 77 ved vestre tunnelinnslag og å forsere fyllingen for ny adkomstvei opp til nåværende trase for rv. 77. Omfanget av dette tiltaket vurderes i driftsperioden som middels negativt for reindriften. I følge utredningen vil samlede konsekvenser av ny rv. 77 være Middels negativ samlet konsekvens for reindrift; (-). Disse kan reduseres til Nøytral / ingen samlet konsekvens for reindrift; (+/-) dersom følgende avbøtende tiltak gjennomføres:

- Periodevis hastighetsreduksjon i perioder med rein i området.
- Fyllingen til adkomstveien opp til nåværende rv. 77 bør utformes og tilsåes slik at den er lett forserbar for trekkende rein og vilt.
- Over og rundt tunnelpåhugget må terrenget utformes og tilsås slik at det blir lett forserbart for rein og vilt.
- Det bør vurderes å bygge en 20-50 m lang kulvert for å sikre flyttlei og trekklei over tunnelpåhugget. Dette tiltaket sees i sammenheng med terrennutforming (kulepunkt foran).
- Det bør avsettes økonomiske midler til å etablere eventuelle ledegjerder / sperregjerder i området. Slike gjerder bør eventuelt etableres i ettertid når man ser hvordan reinen reagerer på den nye veien. Dette bør innarbeides i avtalen med reindriftnæringen (kap 5.1.3.)
- Det bør også avsettes midler til å imøtekomme uforutsette skader, hindringer mv som kommer fram etter at ny vegtrase står ferdig.»

4.7 Omfang og konsekvens for reindrifta ved utbygging av Tjernfjellranten

Totalt nedbygget areal for planområdet Tjernfjellranten blir ca. 235.000 m². Selv om en skulle beregne en høy potensiell beitetetthet i området tilsvarende for eksempel 15 rein/km² (se avsnitt 4.5), vil beitetapet tilsvare årsbeitebehovet til om lag fire rein. Det må bemerkes at siden arealet primært blir benyttet som vinterbeiter, vil dyretettheten kunne være noe høyere.

Generelt er tilgangen på gode vinterbeiter den begrensede ressursen for reindrifta. Dette gjelder også for Saltfjellet reinbeitedistrikt. Derfor vil ethvert inngrep som reduserer tilgangen på vinterbeiter være negativt for distriktet. Oppstillingsplassen for campingvogner og etableringen av utleiehytter vil komme i forlengelsen av eksisterende anlegg ved Saltdal Turistsenter. Det direkte arealinngrepet blir avgrenset og konsentrert like inntil et område som allerede er tapt som reinbeite. Omfanget av det direkte arealtapet for reindrifta av disse tiltakene vurderes som *lite* negativt (tabell 5). Et økt antall oppstillingsplasser for campingvogner og flere utleiehytter vil føre til økt antall mennesker som oppsøker utredningsområdet for friluftslivsaktiviteter. I følge Hind (2012) blir området lite benyttet til friluftslivsaktiviteter vinterstid, men økt aktivitet i vårperioden kan forstyrre okser som beiter i området. Dersom oksene trekker ut av området som følge av forstyrrelser, kan de trekke inn i områdene der simlene oppholder seg for å kalve. Dette er uheldig da simlene skal ha mest mulig ro under kalvingen. Omfanget av den forventede økte friluftslivsaktiviteten vurderes som *middels/lite* negativt for reindriftas bruk av planområdet til beiting. Med flere campingvogner og utleiehytter vil det bli menneskelig aktivitet i området. Økt omfang av friluftslivsaktiviteter i området, særlig når reinen skal følge flyttleia gjennom området, vil forstyrre reinen. Omfanget av den forventede økte friluftslivsaktiviteten vurderes som *middels/lite* negativt for reindriftas bruk av flyttleia gjennom planområdet.

Planene om spredt fritidsbebyggelse innenfor planområdet vil føre til arealinngrep spredt over hele området. Det må bygges tilførselsveier til den enkelte hytte. Erfaringsmessig kommer det til å bli ryddet skog rundt hyttene, det nærmeste området blir planert og isådd med grasarter. I tillegg blir det gjerne satt opp et lite uthus i tilknytning til de enkelte hyttene. Omfanget av det direkte arealtapet som disse inngrepene vurderes som *middels* (tabell 5). Samlet for hele planområdet vurderes omfanget av det direkte arealtapet for reindrifta som *middels* negativt (tabell 5). Moderne fritidsbebyggelse er av høy standard, med innlagt strøm og vann. I tillegg har hyttene ofte parabolanlegg og tilgang til internett. Dette gjør at hyttene kan brukes hele året både på hverdager dersom eierne f.eks. har ordning med hjemmekontor og i helgene. Dette betyr at menneskelig aktivitet, som kan være forstyrrende på reinen, vil øke betydelig i området og omfanget vurderes som *Middels/stort* negativt for reindrifta (tabell 5).

Tabell 5. Verdi, omfang (effekt) og konsekvenser ved utbygging av Tjornfjellranten.

	Verdi	Omfang (effekt)	Konsekvensgrad
0-alternativet			
Forventet fortsatt økning i friluftslivsaktiviteter	Stor/middels	Middels/lite negativ	Middels/liten negativ (--/-)
Direkte arealtap			
Campingvognplass og utleiehytter	Stor/middels	Lite negativ	Lite negativt (-)
Fritidsboliger	Stor/middels	Middels negativ	Middels negativ (--)
Hele planområdet	Stor/middels	Middels negativ	Middels negativ (--)
Indirekte arealtap (forstyrrelser)			
Campingvognplass og utleiehytter	Stor/middels	Middels/lite negativ	Middels negativ (--)
Fritidsboliger	Stor/middels	Middels/Stor negativ	Stor negativ (---)
Hele planområdet	Stor/middels	Middels/Stor negativ	Stor negativ (---)

Samlet konsekvensvurdering

Ved en samlet vurdering av konsekvenser for reindrifta ved utbygging av Tjornfjellranten vurderes de *negative konsekvensene* som *store* (---). Det er særlig den spredte etableringen av fritidsbebyggelse innenfor planområdet og menneskelig aktivitet i tilknytning til disse som er negativt for reindrifta. Dersom omfanget av fritidsbebyggelse reduseres eller utelates fra utbyggingsplanene (avbøtende tiltak) vil de negative konsekvensene reduseres til *middels* (--).

4.8 Virkning av andre inngrep i området på reindrifta

Det foreligger som nevnt planer om bygging av tunell langs Rv-77. I følge foreløpige planer vil det bli bygget ny avkjøring fra E-6 mellom eksisterende vei og turistsenteret. På grunn av krav til «kurvatur» på nye veier, vil den nye veien bli lagt i store svinger før den går rett inn i fjellet under skrenten sørøst for utredningsområdet. I følge foreløpige planer skal massene som blir tatt ut deponeres i et eksisterende grustak vest for E-6. Anleggsperioden av en slik tunellbygging vil føre til mye tungtrafikk og støy som kan skremme reinen bort fra området. I reindriftsutredningen for tunellprosjektet er det foreslått tidsavgrenset stenging av flyttleia forbi anleggsområdet der reinbeitedistriktet får kompensert eventuelle ekstrakostnader ved dette (Norconsult, 2012). Dette betyr at dersom eventuell anleggsperiode for utbygging av campingvognoppstillingsplass, utleiehytter og fritidsboliger innenfor planområdet Tjernfjellranten sammenfaller med byggingen av tunnelen, vil ikke dette skape ytterligere forstyrrelser, da det er forventet at reinen allerede er skremt bort fra området.

Det er allerede store naturinngrep i området rundt utredningsområdet Tjernfjellranten (campingvognoppstilling, utleiehytter og fritidsboliger). Eventuell tunellbygging vil medføre en ny tilførselsvei der det er forventet stor hastighet på trafikken på grunn av høy veistandard. Det er en fare for at sumvirkningen av disse inngrepene blir så store at reinen fra Saltfjellet reinbeitedistrikt helt vil slutte å bruke utredningsområdet Tjernfjellranten som beiteland uavhengig om området blir utbygd eller ikke. Dette vet en ikke før eventuelle inngrep er gjennomført.

I utredningen for ny tunell på Rv-77 er det forslag om avbøtende tiltak som innebærer utforming av området over og rundt tunellpåhugget slik at reinen lett kan forsere dette. I tillegg bygging av kulvert som sikrer flyttleia og trekkleia over tunellpåhugget. Det er også foreslått mulige lede- og sperregjerder for å lede reinen gjennom området. Dersom dette gjennomføres vil reinen under flytting kunne styres vest for utredningsområdet for Tjernfjellranten (campingvognoppstilling, utleiehytter og fritidsboliger) og drives over E6 like sør for krysset inn til Turistsenteret under flytting nordvestover og tilsvarende den andre veien. Dersom dette lar seg gjøre, vil ikke utbygging av planområdet Tjernfjellranten ha negativ virkning på reindriftnas bruk av flyttleia som krysser E6 sør for Turistsenteret.

Dersom tunnelen realiseres vil trafikken i alt vesentlig bli fjernet fra området mellom østre og vestre tunnelpåhugg, noe som sikrer trekkleia som går fra utredningsområdet og opp mot Girno. Følges forslaget om å tas hensyn til reinen under utformingen av terrenget over tunellpåhugget og dette ikke hindrer reinen i å passere gjennom dette området frivillig, vil ikke tunellprosjektet påvirke reinens trekk inn mot utredningsområdet Tjernfjellranten. Når reinen skal bevege seg fritt gjennom et område etter trekkleiene vil den være sårbar for forstyrrelser og etableringen av fritidsbebyggelsen i planområdet Tjernfjellranten kan ha negativ virkning på reinens forflytning gjennom området. Et mulig avbøtende tiltak er å ta de planlagte tomtene som ligger lengst sørvest i planområdet ut av planen slik at reinen får en noe bredere korridor for trekket forbi området. Her forutsettes det at reinen skal passere E6 i retning nordvestover eller kommer fra nordvest etter å ha passert E6.

5. Avbøtende tiltak

Reinbeitedistriktet frykter særlig at økt menneskelig aktivitet som følge av at den planlagte utbyggingen i planområdet kan skremme reinen slik at bruken av området som vinterbeiter vil opphøre eller bli strekt redusert. I tillegg kan menneskelig aktivitet i området skremme reinen slik at den blir vanskelig å flytte igjennom området under de sesongmessige forflytningene av reinen. Følgende avbøtende tiltak foreslås:

- Å redusere omfanget av spredt fritidsbebyggelse innenfor planområdet, eller ta planen om spredt fritidsbebyggelse helt ut av prosjektet. Det er særlig området helt sørvest som er planlagt utbygd med fritidsbebyggelse som ligger nært den ene flyttleia og kan forstyrre reinen.
- Å stanse anleggsarbeidet når reinen skal flyttes igjennom/forbi utredningsområdet.

6. Konklusjon

Planlagt utbygging på Tjernfjellranten, Saltdal kommune er planlagt i et område som benyttes som vinterbeiter av reindriften. I tillegg blir området benyttet som vårbeiter av enkelte reinokser. Planområdet Tjernfjellranten er av naturlig avgrenset av topografien og naturinngrep (vei, jernbane og Turistsenter) og av beskjedne størrelse (262 dekar). Det går viktige trekk- og flyttleier like forbi og delvis gjennom utredningsområdet som samlet vurderes å ha *stor til middels* verdi for reindriften.

Ved en samlet vurdering av konsekvenser for reindriften ved utbygging av Tjernfjellranten vurderes de *negative konsekvensene* som *store* (---). Det er særlig den spredte etableringen av fritidsbebyggelse innenfor planområdet og forventningen om menneskelig aktivitet i tilknytning til disse på helårsbasis som er negativt for reindriften. Dersom disse utelates fra utbyggingsplanene eller omfanget av hytter reduseres (avbøtende tiltak) vil de negative konsekvensene reduseres til *middels* (--).

Det er planlagt bygging av tunell langs Rv-77 der tunellinnslaget vil ligge like sørvest for utredningsområdet. Konsekvensene for reindriften av denne tunellbyggingen avhenger av i hvor stor grad de foreslåtte avbøtende tiltakene blir gjennomført (Norconsult, 2012). Tiltaket kan føre til at det blir «naturlig» å flytte reinen gjennom området som ligger like vest for planområdet Tjernfjellranten. Dette kan føre til at en utbygging av spredt fritidsbebyggelse i Tjernfjellranten ikke vil påvirke reinbeitedistriktets mulighet til å flytte reinen gjennom området. Dermed vil det kun være negative konsekvenser knyttet til reinens bruk av flytt- og trekkeleier som krysser Junkerdalselva øst for Turistsenteret og går inn i beiteområdet til Balvatn reinbeitedistrikt. I tillegg eventuelt tap av beiteområder dersom reinen unngår eller reduserer bruken av planområdet som følge av forstyrrelser fra den planlagte fritidsbebyggelsen.

7. Referanser

- Gaare, E. & Skogland, T. 1980. Lichen -reindeer interaction studied in a simple case model.
- Hind, L.J. 2012. Utbygging av Tjernfjellranta, Saltdal kommune. Konsekvensutredning for friluftsliv og ferdsel. Bioforskrapport 101(7). 20 sider.
- Jordhøy, P. 1997. Kraftledninger og tamreinproblematikk i Nord-Ottadalen (Reinsheimen). Villreinen 1997:50-57.
- Lyftingsmo, E. 1965. Norske fjellbeitere, Oversyn over fjellbeitene i Finnmark. Miljøverndepartementet. Veileder - versjon mai 2006. Forskrift om konsekvensutredninger - planlegging etter plan- og bygningsloven. 46 sider.
- Nellemann, C. & Vistnes, I. 2001. Når mennesket forstyrrer dyr. En systematisering av forstyrrelseseffekter. Villreinen. 53-55.
- Nellemann, C., Vistnes, I., Jordhøy, P. & Strand, O. 2002. Regionale effekter av kraftledninger. Rapport fra REIN-prosjektet. Norges Forskningsråd.
- NGU (Norges Geologiske Undersøkelse). 2009. Berggrunnskart på internett. Tilgjengelig fra <http://www.ngu.no/no/hm/Kart-og-data/>
- Norconsult, 2012. E6 Storjord / rv. 77 Tjernfjellet. Saltdal kommune. Konsekvensutredning fagtema Reindrift. 44 sider.
- Puschmann, O. 2005. Nasjonalt referansesystem for landskap - beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner. NIJOS rapport 10. 196 s.
- Reimers, E. 1984. Virkninger av menneskelig aktivitet på rein og caribou: En litteraturstudie. Rapport 1984:9. NVE-Vassdragsdirektoratet. Natur- og Landskapsavdelingen, Oslo, Norge.
- Reindrifftsforvaltningen, 2012. Ressursregnskap for reindrifftsnaeringen for reindrifftsaret 1. april 2010 - 31. mars 2011. 131 sider.
- Rundhaug, H., Johansen, B. & Danielsen, I. 2002. Andøya - vinterbeitere. 42 sider.
- Statens vegvesen 2006. Konsekvensanalyser - veiledning. Håndbok 140. 287s.
- Skogland, T. 1990. Villreinenes tilpasning til naturgrunnet. NINA Forskningsrapport 10, Trondheim, Norge.
- Skogland, T. 1994. Villrein - Fra urinnvåner til miljøbarometer. Teknologisk forlag, Oslo, Norge.
- Statens Vegvesen 1995. Konsekvensanalyser. Del II a, Metodikk for beregning av ikke-prissatte konsekvenser. Håndbok nr. 140.
- Vistnes, I., Nellemann, C., Jordhøy, P. & Strand, O. 2001. Wild reindeer; impacts of progressive infrastructure development on distribution and range use. Polar Biol. 24(7): 531-537.
- Villmo, L. 1964. I samarbeid med Steen, først gjennom norsk-svensk reinbeitekommissjon av 1964, deretter gjennom en rekke beitegranskinger.